

AR LIETUVAI DAR REIKIA LDDP?

Dr. Jonas Jasaitis

(Pabaiga)

2. Kiek komunistų turi LDDP?

Kad geriau suprastume Lietuvos politinio gyvenimo keistenybes, šiek tiek sugrįžkime į praeitį. Okupacijos metais tokių partijų, kaip jos suprantamos demokratinėje visuomenėje, Lietuvoje nebuvo. TSKP junginys – LKP – negali būti vadinamas partija. Tai buvo tik okupacinio valdžios aparato neatskiriama dalis – jos akys, ausys ir rankos.

Lietuvoje buvo priskaičiuojama per 200 tūkst. "partinių". Buvusio (o gal ir esamo) jos lyderio šnekos, esą net 70 % Lietuvos gyventojų buvo prokomunistiškai nusiteikę, gali būti priskiriamos tik "melo rekordams".

Visa toji "partija" susidėjo iš vadinamųjų pirminių organizacijų. Praktiškai visose įmonėse ir įstaigose buvo suorganizuoti komunistų būreliai. Kadangi Lietuvoje yra apie 3.7 mln. gyventojų, tai, kaip matote, komunistai jokios žymesnės gyventojų dalies neapėmė. Laikyti komunistų pagalbininkais paauglių organizaciją – komjaunimą galima tik tada, jei labai nori įrodyti tai, ko nebuvo. Taip pat nereikia manyti, kad ir visi tie, kuriems buvo išrašyti TSKP nario bilietai, laikytini ideologiškai vienminčiais ir atsidavusiais okupantų tarnais. Mėlynanosis traktorininkas, vietinio partorgo įrašytas kaip nusipelnęs proletariato atstovas, neretai net kviečiamas ateiti į susirinkimą atšaudavo:

– Tau už tai moka, tai tu ir posėdžiauk. O man arti reikia.

Savo žodžių įtaigai sustiprinti dar slaviškos kilmės keiksmazodį pridėdavo. Ir niekas jo už tai nebausdavo.

TSKP-LKP narių masėje reikia aiškiai išskirti bent keturias grupes:

1. Ideologiniai komunistai. Jai daugiausia priklausė kitataučiai kolonistai, sovietų kariškiai, represinių struktūrų (KGB, milicijos, prokuratūros, teismų ir pan.) atstovai. Tarp lietuvių ideologinių komunistų būrelis buvo labai menkas. Lietuvių, kurie būtų nuoširdžiai tikėję komunistinio tobulumo bei realumu,

visoje Lietuvoje galima suskaičiuoti vos kelias dešimtis. Atgimimo laikotarpis tai geriausiai parodė.

2. Nomenklatūriniai ("komkarjeristai"). Tai dauguma partinių organizacijų vadovų ir kitų asmenų, užimančių vadovaujančias pareigas įmonėse ir įstaigose. Jų ideologiniai įsitikinimai buvo labai netvirti arba net priešingi viešai skelbiamiems. Kai kurie iš jų tarnautų nors ir pačiam Šetonui, kad tik būtų į valdžios postus sodinami ir gerai apmokami. Būtent šie vėliau ir sudarė didžiąją LDDP dalį.

3. "Proletariniai". Tai itin žemo išsilavinimo asmenys – "darbininkai ir kolūkiečiai", kurie turėjo sudaryti "proletariato diktatūros" regimybę. Juk net į partiją atrinkti inteligentai, ypač didžiuosiuose miestuose turėjo laukti "limito", t.y. kol atsirastų laisva vieta – galimybė juos priimti pagal tą proporciją, kurią turėjo sudaryti inteligentija ir proletariatas. Tik paskutiniu okupacijos laikotarpiu asmenų, turinčių aukštesnį išsimokslinimą, skaičius TSKP narių tarpe šiek tiek išaugo.

4. "Limitiniai", įstojušieji į TSKP todėl, kad galėtų lengviau pasiekti mokslą, atlikti sudėtingesnę profesinę veiklą. Šioje grupėje buvo ir tokių, kurie stėjo į "partiją", gelbėdami nuo teroro savo artimuosius, tikėdamiesi padėti represuotiems giminaičiams arba bent jau patiems išvengti jų likimo. Intelektijos atstovai stodavo ir todėl, kad darbovietėje nebūtų pakeisti kitataučiais arba aršiais – Borokevičiaus tipo – kolaborantais.

Dabartinėje LDDP ir jos dukterinėse atšakose matome dvi gerokai besiskiriančias grupes. Vieną iš jų sudaro buvusi kompartijos nomenklatūra, kurią Lietuvoje taikliai vadindavome "prezidiuminio sėdėjimo sporto meistras". Jie iš tikrųjų daugiausia laiko praleisdavo "partinio-tarybinio aktyvo" susirinkimuose ir kituose šio tipo renginiuose. Pakilę nuo prezidiumo stalo, renginio užsukdavo į "pirtelę" atsigalvinti. Besikeičiančiame Lie-

tuvos ūkyje jie visiškai nereikalingi, nes čia su partine (o dabar – su pseudopatriotine) demagogija nieko nepasieksi. Bet jie nebegali savęs išvaizduoti niekuo kitu, o tik "vadovais". Dirbti jie niekada nemokėjo.

Antrąją LDDP narių dalį sudaro buvę "ūkininkai". Tik sovietinėje terminologijoje ši savoka yra visiškai iškreipta. Iš tikrųjų tai yra asmenys, turintieji techninį išsimokslinimą ir sovietinio režimo sąlygomis tapę gamyklų ar kitų ūkinių padalinių vadovais. Pasinaudodami ketverių metų trukusiu "savųjų" buvimu valdžioje, jie neteisėtai būdais tapo nemažos turto savininkais. Dalis jų suvokė laisvos rinkos reikalavimus ir visomis (neretai taip pat neteisėtomis) priemonėmis stengiasi užgrobti joje stiprias pozicijas. Jie daro... pinigus, nekreipdami jokio dėmesio į savo veiksmų teisėtumą. Likusieji, mokėję išsilaiykėti tik sovietinėje "planinėje" ekonomikoje, savarankiškai tvarkytis nepajėgia.

Lietuva artimiausiu laiku turėtų atsisveikinti su visomis totalitarizmo liekanomis, tarp jų ir su LDDP. Nei ekonomikoje, nei politikoje ši grupuotė jokios ateities nebetrina. Savų idėjų ji niekada ir neturėjo. Jokie nauji persivardijimai ar vadovybės per rinkimai nieko nebepadės.

Dauguma 1992 metais už LDDP balsavusiųjų tuoj po rinkimų inirtingai įrodinėjo, kad jie pasirinko... mokančius tvarkytis ūkyje, susitarti su Maskva dėl žaliavų "tiekimu". Kad tas žaliavas reikia pirkti, tai rinkėjų daliai dar buvo labai sunku suvokti. Kai kurie kaimo žmonės labai pasitikėjo A.Brazausku. Teko su jais kalbėtis, praėjus porai metų po Seimo rinkimų. Vertinimai buvo visai pasikeitę: "vogė prie ruso, bet dar Maskvos prisibijojo. O dabar visai pasiuto."

Žinoma, vadinamoji "darbo demokratinė" kurį laiką dar gali remtis asmenimis, kurie yra visiškai abejingi Lietuvos valstybingumo idėjai. Tačiau net tarp kitataučių tokių vis mažėja. Vieni į Rusiją grįžta, kiti pamažu pradeda suvokti, kas iš tikrųjų įvyko Lietuvoje 1940-ųjų birželio viduryje.

Dvi Prezidento K.Griniaus amžinojo poilsio vietos



Šiomet gruodžio 17 d. sukako 130 metų nuo Lietuvos Prezidento Kazio Griniaus mirties. Prieš keletą metų jo palaikai perkelti į Lietuvą. J.Biliūno nuotraukoje – K.Griniaus kapas Marijampolės rajone



J.Jasaičio nuotraukoje – K.Griniaus paminklas ir pirmasis kapas Lietuvių Tautinėse kapinėse Čikagoje

Šiame numeryje:

Naujos M. Albright pareigos	– 2 psl.
LDDP pamokslauja	– 3 psl.
Pradėjo darbą naujoji Lietuvos Vyriausybė	– 4 psl.
Amerikos lietuvių veikla	– 5 psl.
Atsisveikiname su Portugalija	– 7 psl.
Tautos naikinimas	– 8 psl.
"Nieko nežinančiųjų partija"	– 9 psl.
E.Šulaitis: sporto žinios	– 10 psl.
Įvairenybės	– 11-12 psl.

Girdėta iš Vilniaus

• **SEIMAS PRITARĖ VYRIAUSYBĖS PROGRAMAI.** Gruodžio 11 d. Seimas pritarė aštuntosios Vyriausybės, vadovaujamos Gedimino Vagnoriaus, programai. Jai nepritarė tik LDDP ir Socialdemokratų partijos frakcijos. Už programą balsavo 87 Seimo nariai, prieš buvo 21, susilaikė 13. Savo programoje Vyriausybė siūlo "sudaryti palankesnes galimybes įmonėms gauti daugiau ir geresnių užsakymų, darbininkams - naudingiau dirbti ir daugiau užsidirbti". Vyriausybė yra taip pat už griežtesnę pilietinę tvarką. Po programos priėmimo Ministro pirmininko bei ministrų priesaiką priėmė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Tokiu būdu Ministrų kabineto nariai įgijo visus įgaliojimus dirbti. Naujojoje Vyriausybėje yra 17 ministrų.

• **SENOJI VYRIAUSYBĖ REIKALAMS PERDUOTI TURĖS SAVAITE.** Septintosios Vyriausybės nariai turės per savaitę perduoti naujojo Ministrų Kabineto nariams vadovavimo savo žinyboms reikalus. Prezidentas, pasirašydamas tokį dekretą, siekė, kad vadovavimą naujoji Vyriausybė perimtų greitai ir sklandžiai.

• **PIRMASIS NAUJOS VYRIAUSYBĖS POSĖDIS - PIRMIEJI NUTARIMAI.** Aštuntosios Vyriausybės nariai gruodžio 12 d. pirmą kartą susirinko į Ministrų kabineto posėdį. Manoma, kad Premjerą Gediminą Vagnorių jo atostogų metu arba išvykus į komandiruotes pavaduos teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis arba užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. Posėdyje, kurį pradėjo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, pritarta Vyriausybės įstatymo pakeitimo projektui. Jis bus pateiktas Seimui. Nutarta panaikinti Ekonomikos, Energetikos, Miškų ūkio, Pramonės ir prekybos, Žemės ūkio ministerijas. Vietoje jų bus įsteigtos Europos reikalų, Ūkio, Žemės ir miškų ūkio ministerijos. Vyriausybės informacijos centras pranešė, kad posėdyje svarstyta galimybė 10-30 procentų sumažinti darbuotojų etatų skaičių ministerijose, departamentuose, inspekcijose, tarnybose bei kitose prie Vyriausybės įsteigtose valdymo įstaigose.

• **IGNALINOS ATOMINĖ ELEKTRINĖ VĖL DIRBA VISU PAJĖGUMU.** Po dešimties dienų pertraukos pradėjo veikti pirmasis Ignalinos atominės elektrinės energoblokas. Lapkričio 29 dieną jis buvo sustabdytas, siekiant pašalinti kai kuriuos gedimus ir pasiruošti darbui žiemą. Suremontuotas energoblokas dirbs didžiausiu 1 tūkst. 300 megavatų galinumu.

Lietuvos energetikos sistemos ignaliniečiai šiemet jau pardavė 9 mlrd. 926 mln. kilovatvalandžių elektros energijos. 16 procentų jos nuperka Baltarusija, 13 procentų - Latvija, 4 procentai Ignalinoje pagamintos energijos iškeliauja į Rusiją mainais už branduolinį kurą.

Šiais metais Ignalinos elektrinės pirmasis arba antrasis energoblokas buvo stabdomi 7 kartus: du kartus planiniam remontui ir 5 kartus, pastebėjus gedimus. Neplanuotieji remontai užsitedavo vidutiniškai 4 dienas.

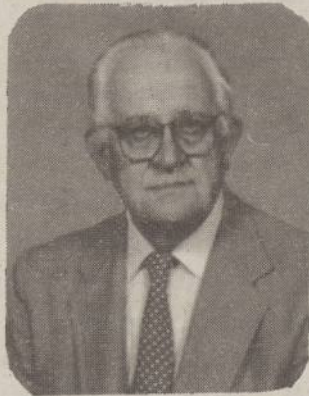
• **SEIMAS PRATĖSĖ SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ VEIKLOS LAIKĄ.** Ketvirtadienį Lietuvos Seimas vieneriais metais pailgino savivaldybių kadenciją. Tai skelbia parlamente pakeistas Konstitucijos 119 straipsnis. Jame nurodoma, kad "savivaldybių tarybų narius trejiems metams renka administracinio vieneto gyventojai - Lietuvos piliečiai, remdamiesi visuotine, lygia ir tiesiogine rinkimų teise, slaptu balsavimu". Iki šiol savivaldybių tarybos buvo renkamos kas dveji metai.

• **SANTARVĖS FONDO PREMIJA - V.DAUJOTYTEI.** Vilniaus universiteto profesorei, literatūrologei Viktorijai Daujotytei paskirta šių metų Santarvės fondo premija. Apdovanojimą Lietuvos Prezidentas laureatei pagal tradiciją Vilniaus Chodkevičių rūmuose įteiks Šv.Kalėdų išvakarėse - gruodžio 23 dieną. V.Daujotytė yra trečioji Santarvės fondo premijos laureatė. Ši kasmetinė apdovanojimą už reikšmingą, tautą vienijančią veiklą skiria prieš kelerius metus įkurta visuomeninė organizacija - Santarvės fondas. Jo įkūrėjas ir premijos fondatorius yra verslininkas iš Panevėžio Julius Kazėnas. Pirmasis Santarvės fondo premijos laureatas buvo poetas Justinas Marcinkevičius, pernai šis apdovanojimas paskirtas Vilniaus arkikatedros bazilikos klebonui monsinjorui Kazimieriui Vasiliauskui.

• **NAUJAS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KATEKIZMAS.** Gruodžio 9 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje pristatytas naujas Katalikų Bažnyčios katekizmas, išleistas lietuvių kalba. Ta proga apie šią knygą kalbėjo Lietuvos vyskupo konferencijos pirmininkas, arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis. "Šios knygos pasirodymas yra ypatingas įvykis Lietuvai, - pasakė arkivyskupas A.J.Bačkis. - Katekizmas tai viso mūsų katalikiško tikėjimo organiškasis išdėstymas.

Iš visur - apie viską

NAUJI PAREIGŪNAI JAV ADMINISTRACIJOJE



Algirdas Pužauskas

Prezidentas B. Clinton pakvietė moterį diplomatę Madeleine Albright užimti valstybės sekretorės vietą. Tai pirmas atvejis, kai šios pareigos patikėtos moteriai. Ponia M.Albright, gimusi 1937 m. Čekoslovakijoje, Josefo Korbelio šeimoje, spaudos konferencijoje, kad jos šeima teko dūsyk bėgti iš savo namų. Pirmiausia šeima bėgo nuo A.Hitlerio, o vėliau nuo J.Stalino. Jos tėvas, diplomatas, pirmiausia išvežė šeimą į Londoną, o iš ten emigravo į Ameriką. Jis dirbo Denvelio universiteto profesorium. M.Albright buvo JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose 1993-96 metais ir pasižymėjo kaip tvirta ir iškalinga valstybės interesų gynėja. Ji politinius mokslus studijavo Wellesley kolegijoje, kurią baigė 1959 metais, dešimčia metų anksčiau už prezidento žmoną Hillary Rodman Clinton. Spėjama, kad tai irgi prisidėjo prie jos parinkimo valstybės sekretorės vietai.

JAV ambasadorės vietą Jungtinėse Tautose jau

yra turėjusi kita moteris. 1981 metais šias pareigas ėjo diplomatė Jeane J.Kirkpatrick. Valstybės kūrimo pradžioje - 1789 m. liepos 27 d. Kongresas buvo įsteigęs Užsienio reikalų departamentą, tačiau netrukus pakeitė tą pavadinimą į "Valstybės departamentą". Iki šiol jau 63 vyrai ėjo valstybės departamento sekretoriaus pareigas. Dabartinę sekretorę turi patvirtinti Senatas.

Į kitą labai svarbią - gynybos sekretoriaus - vietą Prezidentas pakvietė respublikoną senatorių iš Maine valstijos - 56 metų William S.Cohen. Jis tris terminus dirbo Atstovų Rūmuose, o vėliau dar tris - Senate. W.S. Cohen žinomas net kaip poetas, devynių knygų autorius. Kariuomenėje jis netarnavo, tačiau, Senate dažnai dirbo karinių reikalų komitetuose, svarstė reformų ir kitus gynybos klausimus.

Šiais paskyrimais Prezidentas įvykdė savo rinkiminės kampanijos pažadą paieškoti tinkamų kandidatų ir kitose politinėse partijose. Į šią valstybės darbuotojų grupę būtų galima įtraukti ir naująjį Centrinės Žvalgybos agentūros direktorių - 57 metų William Anthony Kirsopp Lake, buvusį valstybės saugumo patarėją prezidentų R.Nixon ir J.Carter laikais. Saugumo patarėju paskirtas buvęs Lake padėjėjas Samuel Berger, 51 m. amžiaus.

Užsienio spaudos ko-

mentaruose matome įvairių nuomonių apie naujuosius JAV pareigūnus. Palestiniečių vadas J.Arafatas pasakė, kad prezidento B.Clinton paskyrimams nėra jokių kliūčių. Izraelio premjeras pasakė, kad jo širdį pradžiugino nauji pasirinkimai. Vienas Afrikos diplomatas pareiškė, jos sekretorę M.Albright reikia sveikinti. Ji "suvienijo" pasaulį, nes 184 valstybės nustatė prieš Ameriką, kuri vienintelė atsisakė paremti jungtinių Tautų sekretorių ir jį perrinkti.

Rusijos užsienio reikalų ministras J.Primakov pareiškė Maskvoje, kad valstybės sekretorė M.Albright yra moteris, su kuria galima kalbėtis. Prancūzijos ministras pasidžiaugė, kad su sekretore M.Albright galima kalbėtis ir prancūziškai, nes ji gan gerai tą kalbą moka. Čekijos valdžia visada labai šiltai priimdavo poniją M.Albright, nes ji dažnai aplankydavo savo gimtąjį miestą - Pragę.

Izraelio laikraštis "Maariv", kalbėdamas apie naujuosius JAV kabineto narius, pastebėjo, kad gynybos sekretorius W.Cohen daug kartų yra lankęs Izraelį ir su juo "problemų nebus", tačiau rūpesčių kelia naujasis valstybės saugumo patarėjas, nes jis turi ryšių su Izraelyje ir Amerikoje veikiančiu "Taiką - dabar" judėjimu, kuris siekia užbaigti taikos derybas su arabais ir kritikuoja jų vilkinimą.

Keliais sakiniiais

• Baltieji Rūmai pasiskelbė, jog JAV ir Rusijos prezidentai planuoja susitikti kovo mėnesį. Vieta ir laikas bus nustatyti vėliau. Prezidentas B.Clinton pareiškė, kad labai svarbu esą kurti naują partnerystę su demokratine Rusija.

• Nutarimas siųsti į Afriką tarptautinę taikos priežiūros kariuomenę, kuriai turėjo vadovauti Kanados generolas, buvo atidėtas dėl sukilimo Zaire, kur prasidėjo pilietinis karas. Zairo premjeras kaltina Burundžio, Ruanandos ir Ugandos vyriausybes, kad jos remia Zairo sukilėlius, siekiančius pašalinti Zairo prezidento Mobutu Sese Seka vyriausybę.

• Čekijos prezidentas Vaclavas Havelas buvo operuotas dėl plaučių vėžio. Jis

dar 1983 m. bandė mesti rūkyti, bet vis pradėdavo iš naujo.

• Portugalijoje vyko NATO ir Europos valstybių vadovų suvažiavimas. Amerikai atstovavo viceprezidentas Al Gore, Rusijai - premjeras V. Černomirdin. Buvo svarstyta Rusijos įjungimas į NATO plėtimo sistemą. Vokietijos kancleris H.Kohl pasakė, kad "Europos saugumas gali įsitvirtinti tik kartu su Rusijos saugumu, ir jokių būdu negali būti nukreiptas prieš Rusiją. Viceprezidentas Al Gore pabrėžė, kad NATO yra gynybos sąjunga ir nesudaro grėsmės jokiai valstybei. NATO siekia glaudžiai bendradarbiauti su Rusija. Rusijos premjeras pasakė, jog Rusija pasilieka teisę ginti savo tautinius interesus, nors ji negali

sustabdyti savo buvusių sąjungininkų stojimo į NATO.

• Jungtinėms Tautoms priklausančios Afrikos valstybės jau pasiūlė keturis kandidatus į Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus vietą. Numatyti dar keturi kandidatai, kurie dar nepareiškė noro tapti sekretoriais ir užimti egiptiečio Boutros B. Ghali vietą, kurią užblokavo JAV vyriausybė.

• Moldovos prezidento rinkimuose ligšiolinis prezidentas Mirča Snegur gavo mažiau balsų už savo varžovą. Jis siekė gaudesnių ekonominių ryšių su Rusija. Rinkimus laimėjo Petrū Lucinski, gavęs 54 % balsų.

• Rumunijos prezidento vietą laimėjęs Emilis

(Nukelta į 3 psl.)

Redakatoriaus skiltis

KURIE LIETUVIAI - LIETUVIŠKESNI?

Net tokio klausimo kelti nederėtų. Deja, jis nuolat ir nuolat iškeliamas tai viename, tai kitame išeivijos leidinyje, priešpastatant užsienyje ir Lietuvoje gyvenančius, nusirintant iki tokių apibendrinimų, kad tik stebėtis oponentų vaizduote tenka.

Keistai atrodytų bet kuris iš Lietuvos atvažiavęs asmuo, jei giliau susipažinęs su išeivijos politine ir kultūrine veikla, imtų neigti akivaizdžius faktus ar menkinti jos įnašą į Lietuvos laisvės bylą. Tačiau yra kita bėda: geležinės uždangos per pusę amžiaus atskirti, Lietuvoje gyvenantieji tik dabar apie didžiąją šių darbų dalį pradeda išgirsti. Žinoma, ir užsienio lietuviai tikrai ne viską apie Lietuvą žino. Taigi, atrodo, turėtų būti visai suprantama, kad dabar, kai okupacijos sąlygotų kliūčių nebėliko, reikia dalykiškai visas aplinkybes įvertinti. Deja, vis tenka girdėti išvadas, kurios paremtos garsiuoju argumentu: "O man viena ponija sakė..." Vis atsiranda "aiškiaregių", kurie užsispyrusiai įrodinėja tik tiek: "Esame labai skirtingi ir šio skirtumo niekada nebeįveiksim." Bet ar suvokia taip tvirtinantieji, kad tokios pažiūros tik į aklavietę - į tautos kiršinimą teveda? Jeigu jie tai suvoktų, tai gal ryžtųsi atsisakyti nepagrįstos išankstinės (išikalbėtos) nuomonės?

Ne tik lietuviai su tokia padėtimi susiduria. Vadinamieji "rytų" ir "vakarų" vokiečiai iki šiol tebesiaiškina, kurie iš jų... vokiškesni. Ne viskas aišku ir mūsų broliams latviams bei estams.

Kol Lietuva buvo okupuota, išeivijoje nusistovėjo tam tikros pažiūros, tradicijos ir veiklos formos. O kaip elgtis dabar? Ar švęsti tik Vasario 16-ąją, ar deramai paminėti ir Kovo 11-ąją? Ar toks turėtų būti šių švenčių turinys, kaip ir prieš dešimtmetį? Kaip iš viso turėtų pa-

sikeisti išeivijos visuomeninė lietuviškoji veikla? O gal visai nuleiskime rankas ir nieko nebedarykime? Juk girdime tvirtinant: "Mūsų jėgos mažėja, nebėra kam dirbti."

Ant mano stalo gulė kukli knygelė "Clevelando lietuviškų draugysčių (dabar sakykime: draugijų) istoriška peržvalga", išleista 1917 metais. Joje rašoma, kad šiame mieste pirmasis lietuvis apsigyveno 1871 metais. O kada pirmieji lietuviai atvyko į Čikagą ir Niujorką, kada pradėjo dirbti kasyklose, plantacijose, skerdyklose? Amerikoje, kurią apgyveno įvairių tautų atstovai, lietuviai yra įleidę gilius šaknis ir sudaro "Amerikos tautos", kaip taikliai vadina P.Jokubka savo didžiulėje monografijoje, lygiavertę dalį. Panašios priežastys visus čia atvedė. Ačiū jiems, kad ir išeivijoje gyvendami, lietuviškumą brangino. Kai tik griuvo sovietų imperija, pasipylė ir nauja emigracijos banga.

Tačiau vienas dalykas iškilmingame susirinkime apie Lietuvos valstybingumą ir tautos vienybę pakiliai kalbėti ir visai kas kita, kai neseniai atvažiavusius pamato. Viena garbingas pareigas užimanti ponija karštai aiškino:

- Mes taip ramiai gyvenome. Vaikus išauginome ir į mokslą išleidome. O ko "šitiems" čia reikia? Kodėl jie tokie - nepatriotiški?

Kitas garbingas žmogus nei iš šio, nei iš to "apibendrino":

- Sovietų produktas.

Ir kaip išaiškinti, kad bėga žmonės dėl staigaus nedarbo ir baisaus skurdo, o ne dėl to, kad "Lietuvą išdavė". Jaunieji nori ir pasaulį pamatyti, ir save išbandyti. Ar ir už tai reikia pasmerkti? Ir dar: ar suvokiame, kad stipri lietuvių diaspora šioje valstybėje ne mažiau svarbu, negu taip geidžiama Lietuvos narystė NATO?

(Bus daugiau)

PER VĖLAI ATSIMINĖ, KAD VALDŽIA TURI TAUTAI TARNAUTI



Juozas Žygas

Kol LDDP buvo valdžioje, tai ji nežinojo, kad jos pareiga buvo tautai tarnauti ir rūpintis visų gerove. Jų globoje išaugo ir išgalėjo mafija. Taip pat jiems valdant per "kiauras" Lietuvos sienas, kontrabanda nekontroliuojamai plaukė. Ir į Lietuvos išdą šimtai milijonų litų maitino mokesčių nepateko.

Rašydamas apie "kiauras" sienas, neturėjau mintyse raistų ir krūmų, bet Lietuvos geležinkelius ir muitines. "Lietuvos muitinė - savivalės ir kyšininkavimo oazė", - teigė Seimo narys Kęstutis Jaskelevičius, tvirtindamas, kad muitinė tapo "valstybe valstybėje", kur negalioja Lietuvos įstatymai.

Parlamentaro nuomone, reikia imtis griežčiausių priemonių prieš visą susidariusią korupcinę sistemą. Valstybės saugumo departamento pareigūnų reidų metu sulaikoma kontrabanda, muitininkų praleista per sieną ir lydimas policijos eskortu. Apie praneša Elta ir dienraštis "Lietuvos rytas".

Tačiau tai, ką teigė minėtas Seimo narys, visai

nesutampa su tuo, ką kalba Prezidentas A.Brazauskas. Jis savo interviu Čikagos lietuvių radiui pabrėžė, kad "naujoji parlamentinė dauguma, rinkdama kandidatus vadovauti toms žinyboms, kuriose yra ginkluotos pajėgos - Krašto apsaugos ministerijai ir iš dalies Vidaus reikalų ministerijai, turėtų deramai įvertinti ir tą aplinkybę, kad prezidentas yra vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas (Vilnius, spalio 29 d., AGEP)". Iš šio pasakymo išeitų, kad jis pats save kaltina tuo, ką daro Lietuvos policija. Prezidentas yra lyg laivo kapitonas. O kapitonas atsako už viską, kas laive atsitinka net jam miegant. Kol laivas yra jūroje, nežiūrint, kas beįvyktų, bus laikoma, kad tai įvyko "on his watch" (jám budint).

Jeigu Amerikoje ar bet kurioje kitoje valstybėje, kur tvarka ir teisė egzistuoja, aukštuose valdžios sluoksniuose vyktų nors trečdalis tokios korupcijos, kuri viešpatauja Lietuvoje, tai prezidentas būtų jau seniai turėjęs "impeachment". Reikėtų būti vaikiškai naiviam, kad patikėtum, jog visa tai vyksta be valdžios žmonių žinios.

Tuoju po Seimo rinkimų, paaiškęs jų laimėjimams, Prezidentas su penkių į naują Seimą pagal sąrašą patekusių partijų vadovais dalyvavo spaudos konferencijoje. Kalbėdamas joje jis, tarp kitko, pažymėjo, kad jam

pačiam tenka dalis vykdomosios valdžios funkcijų. Tad jis būsiąs neabejingas ne tik premjero, bet ir ministrų kandidatūroms (Vilnius, lapkričio 18 d., BNS). Įdomu, kodėl jis buvo abejingas, kuomet spauda ir net prokuratūra minėdavo, kad nusikaltimų tyrimai toliau ministerio Romasio Vaitekūno kabineto nenuveina. Ir nėra net užuominų, kad prokuratūra tirtų jo veiklą.

Net LDDP pradeda rūpintis demokratija. "Jeigu partijos, kurios po rinkimų ketina būti opozicijoje, surinktų trečdalį balsų ir gautų 47-48 vietas, išnyktų bet koks pavojus demokratijai, nes atsirastų reali galimybė kontroliuoti daugumą, sakė J. Bernatoniš (Vilnius, spalio 28 d., BNS). Partija, kuri pati su opozicija visai nesiskaitė, dabar pradėjo rūpintis, kad nedingtų... demokratija. O kuomet jie "demokratiškai" tvarkėsi, tai į opoziciją visai jokio dėmesio nekreipė. Jeigu opozicijos balsų būtų nors dalinai paklausę, tai gal nebūtų dabartinėje būklėje atsidūrę. Iš valdžios minkštų kėdžių išmesti ir nuo "lovio" nustumti, dabar jie tegalės tik iš tolo žviogti. Jeigu būtų žinoję pasaką apie kiaulę ir ažuolą, tai gal nebūtų jiems taip nutikę. Priminsiu, kad kiaulė, gilių beieškodama, ažuolo šaknis kniso sakydama: "man ne ažuolo, o tik gilių tereikia".

Iš visur - apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

kurdai nusipelnė turėti savo nepriklausomą valstybę Kurdistaną.

• Kinijoje lankėsi Rusijos užsienio reikalų ministras J.Primakov. Buvo pasirašyta sutartis sumažinti ilgą valstybių pasienyje laikomą kariuomenę. Pavasarį Rusijoje lankysis Kinijos prezidentas Ze min. Jis susitiks suprezidentu B. Jelcinu.

• Kambodžijos komunistų kariuomenei suskilus, dar 400 buvusių Raudonųjų kmerų kareivių įsijungė į tautinę valstybės kariuomenę.

• Rusijos komunistai grasina apkaltinti prezidentą B. Jelciną, nes jis įsakė išvežti iš Čėčenijos teritorijos ten buvusią rusų kariuomenę. Paskutinis rusų kareivis turi išvykti iki sausio 25 d.

• Rusijoje apie 400 žmonių paskelbė trumpą baudo streiką branduolinėje Sankt Peterburgo elektrinėje jėgainėje. Apie 12 specialistų užėmė jėgainės kontrolės centrą ir grasino sustabdyti elektros tiekimą. Rusijos darbininkai negauna atlyginimų už savo darbą, pasakė rusų komunistų partijos vadas G. Ziuganov' pabrėždamas, kad valstybė - bankrutuojanti, vyriausybė - netekusi galios, Duma - bejėgė, o prezidentas serga.

• Serbijoje toliau vyksta demonstracijos, kurios reikalauja, kad prezidentas S.Milošević pasitrauktų iš pareigų. Opozicijos vadai tvirtina, kad Serbijos režimas labai panašus į Gudijos prezidento A.Lukašenkos režimą. Demokratinėmis priemonėmis pridengiamas įžulius totalitarizmas.

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

Iš Eltos pranešimų

Užsienio politika

BALTIJOS VALSTYBIŲ SUSITELKIMAS

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis norėtų, kad po Seimo rinkimų Lietuvoje Baltijos valstybės galėtų labiau konsoliduotis. "Lietuvoje galime imtis iniciatyvos tarpparlamentinių ryšių keliais pasiaiškinti, kokie yra mūsų politikos bendrumai ir ar galima aiškesnė trijų Baltijos valstybių politinių gairių konsolidacija, tokia, kaip buvo 1990-1992 metais, kai veikė Baltijos valstybių taryba", - sakė V.Landsbergis spaudos konferencijoje. Tačiau pirmiausia, jo nuomone, mums reikia pačioje Lietuvoje išnaudoti galimybę konsoliduoti užsienio politiką. Joje, pasak jo, reikalingas nuoseklumas, aiškesnės linijos ir kriterijai. V.Landsbergis norėtų, kad "iš mūsų pusės būtų atmetami mitai, tam tikra politinė terminologija, kuri naudojama ne tik Rusijoje, bet ir Vakaruose apie tariamai naujas skiriamąsias linijas Europoje, kurių reikėtų išvengti". Jo nuomone, dėl to turėsime aiškiai susikalbėti, siekdami kuo geresnių santykių su Rusija ir su Lietuvos partneriais Europos Sąjungoje ir NATO. Tai, kad Rusija yra prieš NATO ir jos plėtimąsi, yra tam tikras politinis faktas, kurio nereikia suabsoliutinti.

Regione atsirado, pasak Seimo pirmininko, naujas nerimą keliantis veiksnys - tai yra autokratinė Baltarusija. Įvykių evoliucija šioje šalyje, jo nuomone, gali turėti įtakos ir Rusijai. Lietuva, pasak V.Landsbergio, nori palaikyti normalius kaimyninius santykius su Baltarusija. "Tačiau galime numatyti, jog jeigu kas nors norės panaudoti šią šalį kokiam nors politiniam spaudimui, ji gali būti panaudota net stabdyti Lenkijos priėmimą į NATO", - mano V.Landsbergis.

LIETUVA - LATVIJA: JŪROS SIENA

Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis mano, kad dvišales derybas dėl jūros sienos su Latvija apsunkino šios kaimyninės valstybės poelgiai. Tai jis pareiškė, susitikęs su Vilniuje viešėjusiu Latvijos derybininkų vadovu, Užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretoriumi Mariu Riekstiniu.

V.Landsbergis pažymėjo, jog po tokių kaimynų

veiksmų Lietuva negali sutikti su Latvijos siūlymais pradėti eksploatuoti naftos telkinį ir tik po to nustatyti sienos liniją. Parlamento vadovas paragino atnaujinti delegacijų derybas ir sienos liniją nustatyti laikantis tarptautinių principų bei teisingumo. "Latvija turi didelę Baltijos jūros erdvę, o Lietuva negalėtų sutikti su savo ir taip nedidelės erdvės siaurimu kokia nors įžambia linija", - susitikime su M.Riekstiniu kalbėjo V.Landsbergis.

LATVIJA NEPANORO TARTIS SU KAIMYNAIS

"Paryžiuje derybos su latviais dėl oro erdvės virš Baltijos jūros nustatymo nepavyko", - sakė Susisiekimo ministerijos sekretorius Rimvydas Gradauskas. Jo vadovaujama Lietuvos oro transporto specialistų delegacija drauge su Latvijos, Estijos ir Rusijos atstovais trečiadienį dalyvavo tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) Europos ir Šiaurės Atlanto pasitarime oro kontrolės klausimais.

R.Gradausko teigimu, derybos dėl buvusios Sovietų Sąjungos skrydžių valdymo regiono padalijimo vyksta jau penkeri metai. Anksčiau rytinės Baltijos jūros dalies oro erdvę Sovietų Sąjunga kontroliavo iš Rygos skrydžių valdymo centro. Po to tas funkcijas perėmė Latvija. Su tuo sutikti nenori ne tik Lietuva, bet taip pat ir Estija bei Rusija. Beje, Lietuva už savo lėktuvų skrydžių Baltijos jūroje kontrolę moka latviams.

Kaip teigia Susisiekimo ministerijos sekretorius R.Gradauskas, Latvijos atstovai šį oro erdvės padalijimą sieja su jūrų sienos tarp abiejų šalių nuostatomis. Lietuvai tokia nuostata - nepriimtina. Beje, pernai vasarą Vilniuje vykusioje ICAO konferencijoje Lietuva buvo pateikusi pasiūlymą, kaip padalyti oro erdvę. Tokiam projektui pritarė Rusijos, Lenkijos, Švedijos, Suomijos bei ICAO atstovai. Deja, tada Latvija nesutiko su Lietuvos pasiūlyta oro erdvės riba.

LIETUVA - RUSIJA: DERYBOS ARTĖJA Į PABAIGĄ

Rusijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Aleksejus Obuchovas teigia,

kad derybos su Lietuva dėl valstybinės sienos nustatymo "perėjo į baigiamąją stadiją ir sienos sutartis gali būti parafuota kitais metais". A.Obuchovas šiuo metu lankosi Lietuvoje. Antradienį ir trečiadienį jis kartu su Lietuvos derybininkų vadovu, Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Rimantu Šidlausku lankėsi ginčijamuose valstybinės sienos ruožuose. Ketvirtadienį su Rusijos derybų delegacijos vadovu susitiko Prezidentas Algirdas Brazauskas. Po šio susitikimo A.Obuchovas žurnalistams sakė, kad daugumą ginčijamų klausimų Lietuvos ir Rusijos derybų delegacijos yra išsprendusios. "Tačiau yra kelios problemos, dėl kurių dar reikės derėtis", - teigė ambasadorius.

Prezidentas A.Brazauskas nuo žurnalistų neslėpė, kad, jo žiniomis, yra trys valstybės sienos su Rusija taškai, kurie tebėra problematiški derybininkams. "Tai Vištyčio ežeras, Nemuno žiotys ir jūrų siena su Kaliningrado sritimi", - sakė Prezidentas. Tęsti derybas dėl jūros sienos trukdo telkinys D-6, esantis kol kas nė vienai iš šių valstybių nepriskirtoje Baltijos jūros dalyje. Daugiau kaip prieš pusantį metų keturios Rusijos ir Vokietijos kompanijos pasirašė susitarimą įkurti konsorciumą KANT, kuris eksploatuotų šį naftos telkinį. A.Obuchovas neatsakė į klausimą, ar sutartis bus parafuota iki Prezidento A.Brazausko oficialaus vizito į Maskvą. A.Brazauską oficialaus vizito į Rusiją yra pakvietęs šios valstybės Prezidentas Borisas Jelcinas. Tačiau kol kas nėra aišku, kada šis vizitas įvyks.

PO PRIESAIKOS - Į NATO BŪSTINĘ

Tuoju po priesaikos Seime naujasis Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas išvyko į NATO būstinę Briuselyje. Trečiadienį čia rengiamas Šiaurės Atlanto bendradarbiavimo tarybos posėdis. Viena pagrindinių jo temų - Šiaurės Atlanto bendradarbiavimo tarybos ir NATO programos "Partnerystė taikos labui" bendra veikla bei jos stiprinimas. NATO šalių poziciją šiuo klausimu pareiškė Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministras Malcolm Rifkind, tuo tarpu valstybių partnerių požiūrį savo pranešime išsakys Lietuvos URM vadovas Algirdas

Saudargas. Savo kalboje jis ketina apibrėžti narystės Aljanse siekiančių šalių nuostatą, kaip turėtų būti plečiamas NATO.

LIETUVA REMIA SIŪLYMĄ ĮKURTI ATLANTO PARTNERYSTĖS TARYBĄ

Lietuva sveikina siūlymą kitų metų NATO viršūnių susitikime įkurti Atlanto Partnerystės Tarybą. "Mes tikime, kad tokia institucija stiprintų "Partnerystės taikos labui" dalyvių bendradarbiavimą ir Aljanso pastangas produktyviai konsultuoti narystės šioje organizacijoje siekiančias valstybes", - kalbėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, skaitydamas vieną iš pagrindinių pranešimų trečiadienį Briuselyje surengtame Šiaurės Atlanto bendradarbiavimo tarybos posėdyje.

Ekonomika

EKSPREMJERAS: LIETUVA DAR NEPRASKOLINTA

"Naujajai Vyriausybei paliekame geresnę padėtį, negu ją radome", spaudos konferencijoje teigė nueinančios Vyriausybės vadovas Mindaugas Stankevičius. Valstybės skola užsieniui šiuo metu sudaro apie 15 proc. bendrojo vidinio produkto (BVP), kai Europos Sąjungos standartai leidžia skolintis iki 20 proc. BVP. Todėl M.Stankevičius nesutinka, kad Lietuva yra praskolinta. "Nežinau nė vienos valstybės, kuri išsiverčia be užsienio paskolų", - sakė jis.

M.Stankevičius patvirtino, kad Seimę nepasiliks. Seimo nariu M.Stankevičius buvo išrinktas pagal LDDP sąrašą. Paklaustas apie pasitraukimo iš parlamento priežastis, M.Stankevičius sakė nesąs politikas. Pasak jo, labai daug kainavę aštuoni vadovavimo Vyriausybei mėnesiai. M.Stankevičiui - 61 metai, jis yra patyręs širdies infarktą. Ministro pirmininko pareigas jis ėjo nuo 1996 metų kovo. Anksčiau M.Stankevičius buvo Socialinės apsaugos ministras.

PRIVATIZAVIMAS

Į 1997 metų privatizuojamų objektų sąrašą siūloma įtraukti 778 įmonės.

Tarp jų: akcinės bendrovės "Vilniaus buitinė chemija", "Kaspinas", "Alytaus tekstilė", "Viešbutis "Lietuva" ir kitos didelės įmonės. Bendra visų objektų balansinė turto buhalterinė vertė siekia 371 mln. litų. Tai bus antrasis privatizavimo etapas. Jame objektai parduodami už pinigus, viešai ir konkurso pagrindu.

Kultūra

KAS VADOVAUS ŽINIASKLAIDAI?

Ketvirtadienį Seimas pakeitė ir papildė kai kuriuos Visuomenės informavimo bei Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymų straipsnius. Juose pakeista RTV tarybos sudarymo tvarka, atsisakyta Seimo ir šalies Prezidento skiriamų jos narių, išplėstas kūrybinių ir visuomeninių organizacijų atstovavimas.

1996 METŲ LIETUVOS NACIONALINIŲ PREMIJŲ LAUREATAI

1996 metų Nacionalinės kultūros ir meno premijos paskirtos:

rašytojui Jonui Strielkūnui už eilėraščių knygas "Trečias brolis" (1993) ir "Žirgo maudymas" (1995);

dailininkui Stanislovui Kuzmai už skulptūras: "Karalienės malda" (1992, JAV, Palm Springse), "Pieta" (1995, Vilniaus Antakalnio kapinėse), "Šv. Marija" (1996, Ignalinos Marijos ėmimo į dangų bažnyčioje);

dailininkui Vytautui Valiui už tapybos ir grafikos kūrinius iš ciklo "Kultūros ekologija" (1993-1996);

kompozitoriui Osvaldai Balakauskui už 1994-1996 metų kūrybą: "Meridionale" ("Hommage a Witold Lutoslawski"), "Solža-Gala", "Requiem in memoriam Stasys Lozoraitis";

dainininkui Vladimirui Prudnikovui už 1991-1996 metų vaidmenis operose ir boso partijas oratorijose,

aktoriui Valentinui Masalskiui už 1991-1996 metų vaidmenis;

balerinai Eglei Špokaitei už 1991-1996 metų vaidmenis.

Pagal tradiciją Nacionalinės kultūros ir meno premijas Respublikos Prezidentas laureatams įteikia, minint Vasario 16-ąją - Lietuvos valstybės atkūrimo dieną.

KONKURSAS LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ MOKINIAMS

JAV LB Švietimo taryba skelbia lituanistinių mokyklų mokiniams tradicinį piešinių ir rašinių konkursą.

Piešinių konkursas yra mokinių labiausiai mėgiamas. Mokiniai yra suskirstyti į keturias grupes: pirmąją grupę sudaro vaikų darželis ir pirmasis skyrius; antrąją grupę – antrasis, trečiasis ir ketvirtasis skyriai; trečiąją grupę – penktasis ir šeštasis skyriai; ketvirtąją – septintasis ir aštuntasis skyriai.

Pirmosios grupės uždutis – iliustruoti dainą "Išėjo tėvelis į mišką", antrosios – "Aukštyn kojomis", trečiosios grupės – "Nuogi prie šilto kamino" (pagal A. Pocius to paties pavadinimo apsakymą). Ketvirtoji grupė parašo knygą arba sukuria savo pasaką ir ją iliustruoja arba sukuria penkis eilėraščius ir juos išreiškia piešiniais.

Kiekvienai piešinių grupei nustatytas dydis. Knyges kietais viršeliais galite gauti LB Švietimo taryboje.

Piešiniai bus premi-

juojami pagal išreikštą pasakų grožį ir estetiką. Piešiniai, neatitinkantys konkurso taisyklės, nebus vertinami. Piešiniai turi būti užbaigti ir atsiųsti komisijai ne vėliau, kaip iki 1997 m. kovo 15 d.

Rašinių konkursas yra suskirstytas į dvi grupes. Pirmojoje grupėje dalyvauja 3-4 skyrių mokiniai. Jų uždutis – sukurti pasaką pateiktam paveikslėliui. Antrojoje grupėje dalyvauja 5-8 skyrių mokiniai. Jų tema: "Aš ir televizorius". Šios temos pirmojoje grupėje dalyvauja 5-tų ir 6-tų skyrių, antrojoje – 7 ir 8 skyrių mokiniai. Rašant pasaką, būtina reikia parašyti, kad skaitytojas suprastų: 1) kas įvyko; 2) kur įvyko; 3) kada įvyko; 4) kas dalyvavo; 5) kaip viskas vyko. Pasakos pasirašomos slapyvardžiu. Atskiram vokelyje įdėkite lapelį su vardu, pavarde, adresu, telefonu, mokykla, skyriumi. Ant voko užrašykite slapyvardį. Viską siųskite LB Švietimo tarybos narei Vidai Brazaitytei: 12 St. Moritz Dr.

Unit 201, Palos Park, IL 60464.

Konkurso taisyklės išsiuntinės mokyklų vedėjams. Raginame dalyvaujančius konkurse, darbą pradėti jau dabar, nes konkurso data nebus pratęsiama.

Aukštesniosios mokyklos mokiniams skelbiama rašinių konkursas. Pirmoji tema: "Martynas Mažvydas – pirmoji lietuviška knyga, 450 metų sukaktis". Antroji tema: "Kuo aš būsiu naudingas (naudinga) Lietuvai, baigęs (baigusi) aukštesniąją lituanistinę mokyklą". Trečioji tema: "XXI-sis amžius mano svajonėse"

Rašinio apimtis turi būti mažiausiai vieno ir pusės mašinėlės rašytų puslapių. Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu. Įdedamas atskiras vokelis su vardu, pavarde, adresu, mokykla, klase. Viską išsiųsti: Aldonai Rauchienei, 10423 Broadmoor Ln. Palos Hills, IL 60465. Rašinius atsiųsti ne vėliau, kaip iki 1997 m. kovo 15 dienos.

"LIETUVIŠKA PRIGIMTIS ATIDARO PASAULIO DURIS"

Tai yra IX Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso šūkis. Ruošos Komitetas vėl susirinko pasitarti apie organizacinius reikalus.

Komitetas nustatė Kongreso kainas dalyviams ir atstovams. Kongresas, kuris vyks 1997 m. vasarą – nuo liepos 17 d. iki liepos 27 d. – Washington, New York ir Boston, kainuos \$1050 atstovams ir \$1300 dalyviams. Užsiregistravusiems prieš vasario 16 d. šios kainos bus mažesnės: \$850 atstovams ir

\$1100 dalyviams. Registravimo mokestis – \$200 suteikia teisę dalyvauti visuose kongreso renginiuose. Į Kongreso kainą įskaitoma nakvynė, maistas, banketai, ir visos ekskursijos.

Washington bus atidarymo balius, organizacijų mugė, kelionė į muziejus ir JAV valstybių pastatus, įskaitant Lietuvos ambasadą. New York bus ekskursija laivu aplink Manhattan, teatro vakaras bei ekskursijos į įdomesnes vietas mieste. Stovykla

vyks Cape Code, kur kongreso dalyviai galės atsikvėpti Atlanto pajūryje. Bostone įvyks uždarymo balius ir ekskursija į istorinę miesto dalį. Studijų dienos (po vieną dieną) rengiamos Washington, New York ir Cape Code. Jų metu bus svarstomi jaunimo reikalai, veikla ir rūpesčiai.

Norintieji gauti išsamesnių žinių, gali kreiptis į PLJK, P.O. Box 283, Manhasset, NY 11030, tel. (516) 358-6103, arba elektroniniu paštu, jankauskas@aol.com.

PAMINĖTA LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENA

Gruodžio 1 d. Detroito lietuviai Šv. Antano parapijoje paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo 78-ąsias metines. Šv. Mišios buvo aukojamos už žuvusius savanorius, karius, partizanus ir šaulius. Organizacijos dalyvavo

su vėliavomis, kurias bažnyčioje lydėjo "Švyturio" jūrų šaulių kuopos vadas ir Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje vadas Mykolas Abarius bei "Švyturio" jūrų šaulių vado pavaduotojas Juozas Kinčius.

Po šv. Mišių vyko minėjimas – akademija, kurioje dalyvavo daugiau kaip 120 asmenų. Salę puošė Mykolo Abariaus nupieštas plakatas su užrašu: "Jūs savo gyvybę aukojot Lietuvai." M. Abarius pradėjo minėjimą ir

pakvietė kun. Alfonsą Baboną sukalbėti invokaciją. Sekė žuvusiųjų narių pagerbimas. Buvo pagerbtas Stasys Šimoliūnas – Klaipėdos krašto savanoris kūrėjas.

Paskaitą skaitė vadas Mykolas Abarius. Jis apžvelgė Lietuvos kariuomenės istorinį kelią, nurodydamas, kad Lietuvos kariai liko ištikimi Tėvynei. Reikalui esant, jie už Lietuvą paaukojo savo gyvybes. Pranešėjas prisiminė partizanus, knygnešius ir šauliams. Labai daug jų žuvo dėl Lietuvos laisvės. Jie niekada negali būti pamiršti. Lapkričio 23-oji yra jų diena. Visi turime prisiminti juos, nulenkti galvas jų garbei. Jau šeši metai, kai Lietuva laisvai mini šią šventę.

Meninę dalį pradėjo mokytojas aktorius Kazys

Grincius, jautriai padėklamuodamas Balio Sruogos "Kunigaikščio Švitrigailos monologą". Muzikui Stasiui Sližiui vadovaujant, minėjimo dalyviai dainavo patriotines dainas.

Šaulių vardu Eugenija Bulotienė ir Danutė Petrovienė prisegė gvazdikus kun. Alfonsui Babonui, Stasiui Šimoliūnui, mokytojui Kaziui Griciui ir muzikui Stasiui Sližiui.

Rengėjų vardu vadas Mykolas Abarius, padėkojęs visiems už dalyvavimą ir meninę programą, pakvietė atvykti į Klaipėdos krašto išvadavimo minėjimą, kuris įvyks sekmadienį, 1997 m. sausio 12 d. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Regina Juškaitė

Kalėdų švenčių proga sveikiname visus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, taip pat Lietuvių Tautininkų Sąjungos Lietuvoje garbės narius, narius ir rėmėjus, linkime geros sveikatos, ištvermės ir vienybės Naujuose 1997 Metuose

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba

Nuoširdžiai sveikiname

Šv. Kalėdų ir besitariančių Naujųjų 1997 metų proga mūsų gimines, draugus ir pažįstamus. Tegul šventiška nuotaika, gera sveikata ir asmeninė laimė lydi Jus Naujuose metuose

**Jūsų
Irena ir Leonas Kriaučeliūnai**

Ateinančių švenčių ir Naujųjų 1997 Metų proga sveikinu "DIRVOS" redakciją ir jos bendradarbius, visus savo draugus ir bendraminčius plačiame pasaulyje ir Tėvynėje

Rūta Sakienė

KORPI NEO-LITHUANIA SVEIKINIMAS ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA

Korpi Neo-Lithuania Vyr. Valdyba nuoširdžiai sveikina visus korporantus(es) ir jų šeimas Išeivijoje ir Lietuvoje Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Jau prašviesėjus Lietuvos padangiai, linkime sukaupti visas jėgas siekiant tautos gerovės.

Korpi Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Daiva Meilienė

Algis Augaitis

Vaclovas Mažeika

Eduardas Modestas

Vita Girdvainienė

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus savo draugus ir pažįstamus čia ir mūsų Tėvynėje Lietuvoje, linkime linksmų švenčių ir laimingų 1997 Naujųjų Metų

**Vytautas ir Elena Vidugiriai
Rancho Palos Verdes, California**



Beata Čiurlionienė

(Pabaiga)

Kovo 25 dieną išsi-ruošėm į paskutinę, bet didžiausią mūsų kelionę – į Pietus. Žemėlapis mus vėl truputį apgavo, atrodė, kad bus geras greitis, o pasirodė dviejų juostų kelias. Tikėjome daug plokštesnio peizažo, važiuojant į tą pusę, tačiau bent jau tas kelias, kuriuo mes važiuojame, buvo gana vingiuotas ir kalvotas. Nebuvo tokių aukštų ir stačių kalnų, kaip važiuojant į Šiaurę, bet niekaip negalėtum pavadinti tos dalies lyguma. Kartais buvo sunku vairuoti, nes protarpiais užeidavo tokia liūtis, kad nieko negalima buvo matyti per langą. O kelias gan siauras, tai ir pralenkti labai sunku, tekdavo vilktis kokiam sunkvežimiui iš paskos, kol atsirasdavo tarpelis prasmukti. Pakeliui niekur nesustojom, nes norėjome pirmiausia pasiekti pačius Pietus ir tada žiūrėti, kiek mes turim laiko ir kur galim nuvažiuoti. Pradėjome nuo Faro, rytinės pietų pakrantės dalies. Iš ten viso labo 75 kilometrai iki Ispanijos sienos.

Man Faro visada išliks atmintyje, nes ten aš pagaliau išdrasinau "pavogti" apelsiną, ir dar tiesiai policininkui po nosim. Sultys tiesiog trykšte tryško, nuo pasklidusio kvapo net silpna pasidarė, bet paragavusi supratau, kad tai laukiniai apelsinai, netinkami valgymui. Todėl, turbūt, niekas jų ir "nevagia".

Gamta gana ryškiai pasikeitė. Vynuogynai daug kur jau buvo lapus išleidę, tuo tarpu Šiaurėje dar visai nerodė jokių gyvybės ženklų. Labai krito į akis didesnė cit-

rusinių medžių įvairovė. Visur pakelėse matėsi alyvuogių ir kamštinių ažuolų giraitės bei migdolų medžiai.

Girdėjome legendą apie tai, kaip migdolai atsirado pietuose. Vienas maurų emiras vedė princesę iš Skandinavijos. Sakoma, kad jinai buvo labai laiminga su juo, bet jos džiaugsmą drumstė sniego ilgesys. Mauras labai mylėjo savo žmoną ir suko galvą, kaip galėtų ją pradžiuginti. Išėitį surado, užsodindamas pilies kiemą migdolų medžiais, kurie sausio – vasario mėnesį pasipuošia baltais žiedais. Atsikėlusį vieną rytą, princesė negalėjo patikėti savo akim. Visur, kiek akys užmatė pro pilies langą, baltavo laukas pražydusių migdolų. Atrodė, kad žemė iš tikrųjų buvo nuklota sniego. Tai ją labai pralinksmino.

Faro yra pietų rajono – Algarve – sostinė. Nuo šio miesto atgavimo iš maurų pasibaigė arabų valdymas Portugalijoje. Dabar Faro darosi vis labiau ir labiau turistinis miestas. Ten neseniai buvo pastatytas aerodromas, priimančias visus, važiuojančius į Pietus poilsiauti. Iš Faro patraukėm toliau pakrante link vakarų, vis aplankydami kokį nors pakeliui esantį miestelį.

Kitas sustojimas buvo tipiškas kurortinis miestelis Albufeira. Vasara ten turbūt yra visiškai košmaras nuo turistų ir poilsiautojų. Ir kovo mėnesį jau jų ten knibždėjo. Maurų kalboje Albufeira reiškia "Pilis ant jūros". Ir iš tikrųjų visa senojo miesto dalis įsikūrusi ant pačios vandenyno pakrantės. Nuošaliau, kalvose jau pristatyta bjaurių didelių viešbučių ir motelių, bet pats miestelis išlikęs labai jaukus ir kompaktiškas. Į senąją jo dalį turizmas taip žiauriai neįlindo, nesugadino mauriškos miestelio atmosferos su jo siauromis gatvėmis, arkomis, mozaikomis, mažytėmis krautuvėlėmis ir turgumi pačiame miesto centre. Visiškai prie vandenyno

yra daug kavinukų ir užkandinių, žiūrinčių tiesiai į pliažą. Mes ten ir užkandom. Kol ten sėdėjome, supratau, kad saulė pietuose kaitresnė negu Lisabonoje – nepraejo ir dešimt minučių ir aš pajutau, kad spinduliai jau "kanda" į odą, nors nebuvo labai karšta.

Dar vienas mūsų sustojimas buvo miestelyje, esančiame kiek toliau į vakarus – Silves. Jis truputį nutolsta nuo vandenyno, bet mums buvo tikras atradimas. Maurų valdymo laikais Silves buvo Algarve sostinė. Besileidžiant nuo kalno, mažame slėnyje atsiveria visiškai netikėtas vaizdas: sniego baltumo miestas kalno papėdėje ir iš burgundiškos spalvos smiltainio pastatyta pilis ant kalno. Žvelgiant nuo aukštumos miestelis atrodė pasiekiamas ranka, bet kelias rangėsi, suko aplink kalvas ir tik po gero pusvalandžio atvedė į centrinę aikštę. Bevaikščiojant po pilies griuvėsius pastebėjome, kaip sumaniai patys griuvėsiai – ištisos sienos, arkos, vartai – buvo panaudoti naujoje statyboje. Dabar miestas jau gerokai išsiplėtęs, bet gynybinės sienos likučiai, kurie taip pat buvo išsaugoti ir panaudoti statyboje, aiškiai liudija apie buvusio miesto teritoriją.

Lagos miestas 1576-1756 metais irgi buvo Algarvės sostinė. Šiandien tai turistų mėgstama vieta. Nežiūrint to, Lagos sugebėjo išsaugoti savo senų laikų žavesį, dvelkiantį iš kiekvienos plytos, bebraidžiojant per senąją miesto dalį, tvirtovę ir uostą. Pastarasis "didžiųjų atradimų" laikais buvo labai svarbus uostas. Princas Henris ten įkūrė savotišką jūrinių bazę. Didesnė dalis ekspedicijų į Afriką išplaukdavo būtent iš Lagos.

Užbaigėm savo kelionę kažkaip labai simboliškai – "Pasaulio gale". Graikų manymu, pasaulis užsibaigė ties Sagres iškyšuliu (pietvakarinis tolimiausias Europos ir Portugalijos taškas). Stovi

ant stataus skardžio ir iš tikrųjų keistai jautiesi. Žiūri į Atlanto bangose pranykstančią saulę ir atrodo, kad ten nieko nebėra, kad nebepakils saulė kitoje žemės pusėje. Jautiesi kaip tie žmonės, gyvenę prieš Kolumbą, prieš kitus didžiuosius mokslininkus, ir nesuvokę, kad Žemė apvali, nežinoję, kas ten, už

horizonto. Iš kitos pusės, apima nesuvaldomas džiaugsmas, kad jau visa tai žinai, ir suvoki, jog pasaulis toks didelis ir toks neaprepiamas, kad kiekvienas jo lopinėlis kur jis bebūtų, vertas dėmesio. Ir džiaugiesi, kad turėjai galimybę pamatyti dar gabelį to didelio rutulio, vadinamo Žeme.

**Gerbiamieji "Dirvos" leidėjai ir bendradarbiai,
Linkiu nuostabių Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.**

Stasė Prekerienė

San Jose, CA

"Dirvos" redakcijai

Linkime džiaugsmingų švenčių ir Dievo palaimos

Albinas ir Brigitte Stukai

Jackson, N.J.

Linkime Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1997 metų draugams ir pažįstamiems

Danutė ir Vytautas Ramoniai

Cleveland, OH

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga Trakų Rinktinė Naujoje Anglijoje, Sveikina visus Šaulius ir Šaules Lietuviję ir išėivijoje. Taip pat sveikina visus Laisvės Kovotojus, Savanorious, Trem-tinius, Televizijos bokšto ir Parlamento gynėjus.

Algirdas Zenkus – Rinktinės vadas Rinktinės Kuopos ir Štabas

Webster, MA

Širdingai sveikiname giminačius, draugus ir pažįstamus, laimingai sulaukus Šv. Kalėdų.

Linkime šauniai ir pakilioje nuotaikoje bei su šviesiomis viltimis pasitikti Naujuosius Metus

Juozė ir Jonas Daugėlai

Florida



"Pasaulio gale"

"RUDENS SIMFONIJA" LEMONTE



Madų parodos, rengiamos PL centre Lemonte komiteto narės: D.Dundzilienė, R.Vaznelienė, I.Draugelienė, R.Penčyliienė, D.Gylienė, I.Kazlauskienė, E.Valančienė, N.Maskaliūnienė, I.Kriaučeliūnienė ir B.Nainienė.



Nijolė Maskaliūnienė pasirodo su žiemiiniu apsiaustu



Alė Lelienė – su pietietiško stiliaus suknele

G. JUŠKĖNAS PATEKO Į TOPS

Kasmet JAV foto mėgėjų s-ga – Photographic Society of Amerika, iš spalvotų skaidrių varžybų dalyvių parenka skaidres nuolatiniams PSA rinkiniams. Šiemet jau dešimtą kartą buvo priimta Clevelando miesto gyventojų Gerardo Juškėno skaidrė į "Tops ir Photography XLVI, 1997". Jo skaidrė, pavadinta "Roaring Trio" – "Griausmingas trio" (Trys spausminiai lėktuvai) pateko į trečiąjį rinkinį, Nr. 39. Po Naujųjų Metų šiuos TOPS rinkinius galės nuomoti iš PSA centro forto mėgėjų klubai savo programoms. G. Juškėnui "TOPS Exhibitor 1997" kaspina.

KUČIOS

Šiemet Kalėdų išvakarėse, antradienį – gruodžio 24 d., Šv. Jurgio parapija rengs bendrą tradicinę lietuviškas Kučias. Pradžią 9:30 val. vakaro. Kučioms registruotis galite parapijos salėje po sekmadienio Sumos arba savaitės dienomis skambinkite klebonijon. Klebonas kun. J. Bacevičius pageidauja, kad kuo daugiau parapičių ir bičiulių dalyvautų šiose Kučiose. Ger.J.

RUDENS FESTIVALIS

Lapkričio 17 d. Cleveland Šv. Jurgio parapijoje įvyko tradicinis Rudens festivalis. Tą sekmadienį oras pasitakė puikus. Sulaukėme daug svečių. Visi buvo skaniai pavaišinti ir išbandė savo laimę įvairiuose lošimuose. Šventės pabaigoje buvo traukiami didžiosios piniginių loterijos laimėjimai. Juos laimėjo: \$1,000 – James Slapnik, Jr., \$500 – John Milikas, Jr., \$300 – Ona Grigonis ir \$100 – Vladas Bačiulis. Anot klebono J.Bacevičiaus, tą dieną visi buvo laimėtojai, nes Rudens festivalio pelnas padės parapijai mokėti žiemos išlaidas. Ger.J.

KELIONĖ Į SĖKMĘ



Raimonda Mikatavage

Anksčiau stebėdavusi, kodėl Biblija tokia nuobodi ir pilna sudėtingų palyginimų. Paskui supratau, kad palyginimai įvairiems žmonėms reiškia skirtingus dalykus. Jos, galima sakyti, įsmeintos kiekvienam skaitytojui.

Biblija skirta skaityti bei apmąstyti. Jeigu ko nors nesupranti, ar nesutinki, viskas gerai. Ji buvo parašyta labai seniai ir kai kurie raštai daugiau nebetinka šiuolaikiniam gyvenimo būdai. Tačiau interpretuodamas ją suprasi, jog Biblija – puikus gyvenimo vadovas. Pavyzdžiui, Dievo įsakymą "Nežudyk" gali suprasti ir taip: "Nesūžaisk kito sielos, nepriekaištauk ir negrasink". Biblijoje rasi pamokymų, kaip teisingai mąstyti ir elgtis.

Malda

"Tavo asmeninis Jėzus, tas, kuris išklausys maldas, kuris pasirūpins..." – iš "Depeche Mode" dainos

Ar maldos padeda? Taip. Buvo atlikta nemažai tyrimų, norint išsiaiškinti, ar maldos tikrai veiksmingos. Pavyzdžiui, San Fransisko ligoninėje 400 pacientų, sergančių širdies ligomis, padalino į dvi grupes po 200 žmonių. Už vienus buvo meldžiamasi, už kitus – ne. Nei patys pacientai, nei gydytojai nežinojo, už kuriuos meldžiamasi. Rezultatai parodė, jog toje grupėje, už kurią niekas nesimeldė, daugiau žmonių mirė, daugiau turėjo gerti širdies ritmą reguliuojančių vaistų bei antibiotikų. Grupėje, už kurią buvo meldžiamasi, rezultatai pasirodė besą žymiai geresni, rašė Larry Dossey (1993). Maldos jėga nepakeitė medicininio gydymo, tačiau sustiprino jo poveikį.

Eksperimentai su augalais ir dar 132 panašūs tyrimai rodo: maldos padeda. Veiksmingiausios buvo tos maldos, kuriose buvo prašoma Dievo įvykdyti jo valią, kad tam tikroje situacijoje atsitiktų tai, kas geriausia.

Besimelddami žmonės dažnai prašo, kad kas nors išsipildytų. Jie sako: "Dieve, prašau, padėk man susirasti darbą, gauti geresnį pažymį, laimėti loterijoje, pasveikti." Mūsų norai gali

Tu ir Dievas

kirstis su Dievo valia. Jis galbūt nori duoti mums daug daugiau nei prašome, o galbūt mes meldžiame ko nors, visiškai mums netinkamo. Daug geriau melstis be išskaičiavimo, pavyzdžiui: "Dieve, kad ir ką norėtum man padaryti šioje situacijoje, tegul tavo valia išsipildo. Padėk nepasiduoti negeroms mintims, žodžiams ar veiksams", – teigia Marianne Williamson (1992) Tai nereiškia, kad atiduodi save į likimo rankas ir lauki rankas sudėjęs, kad už tave viską padarys Dievas. Tai reiškia, kad nori sužinoti, ką ir kaip reikia padaryti tau pačiam.

Kad malda būtų išklaudyta, būtinas tikėjimas ir geri ketinimai. Jei meldiesi netikėdamas, tai tik kvailini save, kaip ir tada, kai trokšti ko nors blogo. Stenkis kas rytą tyliai pasimelsti nors kelias minutes. Malda visai dienai apginkluos tavo sielą.

Mes sutverti tam, kad būtume laimingi

"Žmogaus paskirtis yra gyventi...ne egzistuoti", – rašė Jack London.

Yra žmonių, kurie tiki, jog Dievas nenori, kad mes kuo nors džiaugtumėmės. Džiaugsmas, jų nuomone, tai lyg kokia nuodėmė. Jie labai klysta. Gyvenimo džiaugsmas – Dievo plano dalis. Jis nori, kad valgytume, todėl pavertė valgymą malonumu. Nori, kad miegotume, ir miegas tapo malonus. Dievas kiekvienam iš mūsų suteikė unikalius gabumus bei talentus, kad džiaugtumėmės, galėdami juos panaudoti, ir pasijustumėme ką nors pasiekę.

Panaudodami savo gabumus, talentus bei įgūdžius vertingam, geram tikslui, gyvename pagal Dievo sukurtą planą. Privalome taip gyventi, jei norime pasiekti savo tikslą ir būti laimingi. Turime pradėti tuojau pat. Negalima laukti, nes gabumai išblės ir mums beliks dėl to tik galėtis.

Kas jis - mus valdantis Dievas?

Prieš keletą metų aš išgirdau šią provokuojančią mintį: pirmasis dalykas, apie kurį nuolat galvojame, vos pabudę, tampa mus valdančiomis. Pirmosios sąmoningos mintys – pačios tikriausios. Ką jos apie mus pasako?

(Bus daugiau)



BALYS AUGINAS

TIRPSTANČIOS PĖDOS

ŽIURĖK -

Tai mūsų mažos pėdos,
Skubėdamos
Per Metų slenkstį bėga -
Vakarė saulė,
Debesin įsėdus,
Pražilusį šešėlį
Numeta į sniegą --

Atodrėkio
Atklydusiuos mirażuos
Išnyks
Ir pusnys,
Ir išlaja įšalus -
Aure – kur bėga
Mūsų pėdos mažos -
Rytoj čiurlens
Tik balos ---

ŽIEMOS VIDUNAKTĮ

LYGŪS lygūs laukai, tarsi stalias,
Ir kupsteliai visi apsnigti
Mėnesienoj žėruoja kristalas,
Ir pats mėnuo – brilianto sagtis --

Ir naktis iš dangaus žydro skreito
Sėja degančius grūdus žvaigždžių --
Skamba pėdos mus kelio nueito,
Kaip žvangučiai pusnyso skardžiu --

Bokšto laikrodys pilnatį skaito,
Ir jo balsas mieguistai kimus --
Sninga dūžiai lediniai už šlaito
Ir užpusto žmonių likimus ---

Labai gražus kalėdinis sveikinimas – 1995 metų pabaigoje išleistas poeto Balio Augino kalėdinių eilėraščių rinkinys "KALĖDŲ PAUKŠTĖ". Tai tikrai ypatingas ir prasmingas kalėdinis sveikinimas Jūsų artimiesiems ir draugams, gyvenantiems Amerikoje, Lietuvoje ir bet kurioje kitoje pasaulio šalyje. Šią knygą galima įsigyti Cleveland Dievo Motinos parapijos knygyne arba pas autorių. Jos kaina – 5 doleriai.

VIETOJE KŪDIKIO Į SIBIRĄ IŠVEŽĖ LINŲ KUODELĮ

Vytautas Kaziulionis

Prieškalėdinė baltoji tyla gaubė sniego pusnyse, ant neaukštų kalnelių išsibarsčiusias Dzūkijos kaimų sodybas, Aplinkui tvyrojo taika ir ramybė. Atrodė, lyg visas pasaulis, baltai, šventiškai pasipuošęs, laukia gėrio ir meilės pranašo – kūdikėlio Jėzaus atėjimo. Gojaus kaimė, tarjūtum pasakų slėny, mėnulio apšviesti dunksojo ir Juozo Jaruševičiaus vienkiemio pastatai, baltomis sniego kepurėmis užsivožę.

Deja, jau po vidurnakčio šventinę ramybę sušaldė šaižiai žviegiantys sunkvežimio stabdžiai. Gailiai sugirgždėjo ginkluotų vyrų trypiamas sniegas. Vora enkavedistų ir jų palydovų sribų, klampodami gilų sniegą, atsargiai sėlino ne tvirtovės šturmuoti. Tartum vagys jie supo J. Jaruševičiaus sodybą.

Po trankaus durų ir langų daužymo senasis J. Jaruševičius plačiai atlapojo nelauktiems, neprašytiems "svečiams" duris. Ne taurės suskambėjo ant vaišingo ūkininko stalo. Tai žvangėjo išilaužėlių ginklai, primindami išsigandusiai šeimai, kad išmušė valanda, kuri jau kelti metai nuodijo gyvenimą, diena iš dienos belaukiant šios baisios akimirkos.

Šį kartą bėda patį šeiminką aplenkė. Stribai atvažiavo išvežti į Sibirą dukros Vandos su vaikais, kadangi jos vyras Adolfas Gecevičius – "Klonis" jau treči metai vadovavo partizanų būriui, su ginklu rankose kovoją prieš okupantus. Rusas karininkas, enkavedistų vyresnysis, tarpininkaujant vertėjui sribui, įsakė per pusę valandos pasiruošti kelionėn.

Netrukus prie durų pūpsėjo ryšulėliai, kuriuos paskubomis paruošė Vanda kartu su motina, kuri ašarodama daugiau skėščiojo rankomis, negu padėjo, griebdama tai vieną, tai kitą po ranka pakliuvusį daiktą. Tėvas nieko padėti negalėjo, nes išgąsdintas, nelaiku iš miegelio prižadintas anūkėlis Broniukas abiem rankelėm kietai įsikibo į senelio kaklą. Žiaurumu pasižymėjęs sribas, žmonių pravardžiuojamas "Kreivamalka", norėdamas kuo labiau įsiteikti okupantams, keikdamasis ragino skubiai ruoštis į kelionę. Priėjęs prie senelio, griebė iš rankų vaiką, kurį ne taip lengva buvo atplėšti: suakmenėjusios Broniuko rankelės nenorėjo paleisti senelio kaklo. Smalsiai stebėjo leitenantas rusas, kaip sribas

purvinomis letenomis iš savo tautiečio, seno žmogaus išplėšė spurdantį berniuką ir nusviedė motinai po kojomis, įsakydamas aprenkti. Kitaip žadėjo nuogą išmesti į sniegą. Šypsojosi leitenantas, galvodamas, kiek nedaug tereikia: "Sukiršink, supjudyk ir žarstyk žarijas svetimoms rankomis".

Atsistojusi prie durų, pakėlė galvą Vanda Gecevičienė, nukreipė ašarotas akis į kabančius šventuosius paveikslus, plačiu rankos mostu persižegnojo ir nešina vystyklusose miegančiu kelių mėnesių Stasiuku, peržengė gimtųjų namų slenkstį. Kas žino: gal būt paskutinį kartą?

Spintelėse ir stalčiuose apieškoję "besislapstančių banditų", į kišenes susikišę, ką tik rado tinkamesnio, iš paskos išgarmėjo kareiviai ir stribai. Tie kurie stypsojo lauke, apsupo "nusikaltėlius", ir kolona pajudėjo link sunkvežimio.

... Eik, Broniuk ir tu, ženk į koją kartu su "dėdėmis". Tu jau didelis vyras, gal net daugiau nei vyras, nes juk tu – "nusikaltėlis", nors dar tik į ketvirtus metus įkopei. Neatsilik, nebandyk bėgti, nes iš abiejų pusių nuogus durtuvus atkišę tave stebi "liaudies gynėjai". Nuo čia prasideda tavo vingiuotas, duobėtas gyvenimo kelias. Per anksti, per sunkus ant tavo gležnų petelių uždėtas gyvenimo kryžius.

Kitą "liaudies priešą" apgaubus apmuturiavus, pusnyne klupdama, nešė mama. Kelias netolimas, čia pat riaumojo sunkvežimis. Broniukui dar kartą teko nusivilti senelio galimybe apginti jį. Atrodė, tvirtai laikėsi įsikibęs į jo kailinių skverną, tačiau enkavedisto paspartas senelis nuvirto įpusnį, o jį patį imetė į sunkvežimį. Įvilko ir mamą su Stasieliu.

Ištryptoje sniego pusnyje nei gyvas, nei miręs, vienišas ir sugniuždytas tūnojo J. Jaruševičius. Kur eiti? Ką daryti? Kam pasiskųsti?

Sunkvežimis, poškėdamas lyg šmėklą, aukas pasigrobusi, vos tik pirmiesiems gaidžiams pragydu, dingio už kalnelio. Ne į pragarą skubėjo nelabieji. Aukų sąrašas – ilgas, juodų darbų – dar tik pradžia. Pakeliui, net neužsukdami į sodybas, rinko iš anksto suvartytas šeimas, kurios, apsuptos enkavedistų, laukė šalikėlėje. Nuo šalčio ir baimės drebančius ir klykiančius vaikus, verkiančias moti-

nas kartu su seneliais ir ligoniais grūdo į perpildytą sunkvežimį, ant viršaus mėtė maišus su daiktais, kuriuos žmonės spėjo pasiimti. Jaunesnių vyrų nebuvo nė vieno, nes jie buvo paimti į okupacinę kariuomenę arba išėję į partizanus, o kai kurie jau ankščiau suimti ir be jokio teismo išvežti į bolševikinius konclagerius. Iš Vandos pažistamų pakelyje paėmė Moniką Kvietkauskienę su dviem nepilnamečiais vaikais, gausią Valento Stramkausko šeimą.

Vanda, glausdama mažylį prie krūtinės, suprato, kad jis neištvers šios siaubingos kelionės, kuri dar tik prasidėjo, todėl tvirtai apsisprendė, bent mažiausiai progai pasitaikius palikti vaiką.

Perpildytas sunkvežimis įriedėjo į Zigmo Varanausko kiemą Dručkunų kaimė. Čia, vykstant egzekucijai, laikinai apsistojo enkavedistų operatyvinis štabas. Kieme ir šalia vienkiemio krikė sunkvežimiai, keiknodami zujo ginkluoti kareiviai. Vanda paprašė leitenanto leisti į pirkia pamaitinti vaiką. Didelėje seklyčioje aprūkusios žibalinės lempos prieblandoje prie stalo šurmuliavo enkavedistų ir sribų vyresnieji. Šiltai prikurenta didelė krosnis skleidė šilumą. Nuo čekistų sklido tabako ir prakaito tvaikas. Pravėrus duris, šaltas oras garų kamuoiais driekėsi iki palubės. Vanda atsisėdo kertėje netoli ratelio, kurio verpstė puikavosi naujai uždėtu linų kuodeliu. Garų ir dūmų prieblandoje nukabinusi šilkinį linų pluoštą, Vanda įvyniojo įmuturiavo jį į skarą. M. Varanauskienė viską suprato be žodžių...

Vaikas, pamaitintas saldžiausiu gyvenime elekysru – motinos pienu, paskutinį kartą užsnūdo ant švelniausių rankų. Atsargiai apsidairiusi M. Varanauskienė paėmė iš motinos kūdikį ir nunešusi už lentinės užtvaros, paguldė į lovą išspraudusi tarp pagalvių. Vandą, paėmusi lininę "lėlę", tartum nesavom kojom išėjo į kiemą ir iširopstė į sunkvežimį šalia raudančio broliuko. Netrukus sulipo ginkluoti palydovai ir sunkvežimiai pasuko į kelią Varėnos link.

Pajudėjus mašinai, baisus šaltis padvelkė nuo "lėlės". Jo gnaužtai suspaudė širdį. Siaubo apimta Vanda abiem rankom griebėsi už borto viršaus, pasiruošė šuoliui.

(Bus daugiau)

PARTIJOS

Vladas Vijeikis



Kaip žinia, Lietuvoje daug partijų. Paskutiniiais apskaičiavimas net 33. Bet kitą savaitę gali padidėti. Taip vadinami reitingai (labai populiarius žodis Lietuvoje) nespėja suskaičiuoti. Viena tokia partija – "Lietuvos gyvenimo logikos partija" per rinkimus gavo tik 0.24% balsų. O aš būčiau balsavęs. Mano manymu, kad ir be reitingų matyti, kaip Lietuvai trūksta gyvenimo logikos. Žinoma, logika yra mokslas ir jo mokosi universitetuose. Tad kokiam buvusiam kolhozininkui labai neprieinamas dalykas.

O kas tas reitingas? Ar jis logiškas? Prisipažinsiu: nežinau, ką reiškia reitingas, bet nenorėdamas atsilikti nuo pažangos ir aš naudoju. Atrodo kad tas reitingas "išreitingavo" ir daugiau partijų. Man labiausia gaila Tautos pažangos partijos, gavusios tik 0.29%. Visados buvau už tautos pažangą. Kaip mūsų tautiečiai Lietuvoje nesusiprato?

Baisiai sugraudino Moterų partijos pralaimėjimas. Tik 3.68%. O moterų Lietuvoje priskaičiuojama daugiau negu 50%. Tai kaip čia įvyko? Nejaugi pasidavė vyrų fiziniui patrauklumui? Nemanau, kad protiniam. Visos moterys mus, vyrus, laiko durniais. O čia ėmė ir nubalsavo už vyrus. Iki šiol moteris gerbiau už grožį. Dabar reikės pridėti ir politinį išsilavinimą.

Labai nemalonu, kad mažai balsų surinko Lietuvos laisvės sąjunga. Argi mūsų tautiečiai nebenori laisvės? "Lietuvos laisvės lyga" gavo dar mažiau balsų. Mažai išprusintas kaimo žmogelis tik-

rai nebalsavo už "ligas". Jis tų ligų prispaustas ir sunku iš jų išsikrapštyti.

Kad reikia balsuoti, tai reikia. Tad vienas žmogelis, labai besidomintis politiniais reikalais, tyrinėjo visas partijas. Lankė partijų susirinkimus, norėdamas sužinoti, kas jie ir ką gali duoti. Taigi tas žmogelis atkako į partijos susirinkimą. Atskubėjo per anksti. Durys dar uždarytos. Žiūri, čia pat kitas, apšvietos ištroškęs. Jis klausia anąjį.

– Ar jūs į partijos susirinkimą?

– Žinoma. Ko gi aš čia stovėsiu ir lauksiu durų atidarant.

– O kokia tos partijos programa? Kokia politinė kryptis?

– Nežinau.

– Tad ko čia stovite ir laukiate durų atidarant?

– Aš turiu būti. Aš esu partijos pirmininkas.

Ir žmogui kilo išganinga mintis: reikia steigti partiją! Ilgai galvojo apie pavadinimą, kad būtų patrauklus ir daug ką pasakantis. Nutarė: "Nieko nežinančių partija". Žada dalyvauti sekančiuose rinkimuose.

Amerikietiška žodis partija arba "party" turi keletą prasmų. "Republican party" reiškia respublikonų draugija. "Birthday party" reiškia: gimtadienio šventimas. Būna ir daug kitokių "party". Christmas party, office party ir t.t.. Per tokius subuvimus politikeriai nepraleidžia progos paraginti stoti į "party": respublikonų, demokratų, socialistų, reformos ar kitokių. Tad tenka būti labai atsargiu ir išklausinėti į kokią "party" tave kviečia.

Reikia taip pat labai atidžiai ištyrinėti, kokie paukščiai po tos partijos lietsargiu tupi. Po gražiu "Lietuvos demokratinės darbo partijos" vardu sutūpė labai daug raudonų paukščių. Ir giedojo visai iš kitų gaidų ir iš kitų operų, negu buvo praeityje įpratę. Nusigiedojo ir dabar labai liūdnai čypauja.

BETLIEJUS IR KALĖDOS AMERIKOJE

Henrikas Stasas



H.Staso nuotraukoje – Kristaus gimimo bazilikos fasadas

Senjo pasaulio civilizacija, sužydėjusi 2000 metų pr. Kr. prie Nilo, Tigro ir Eufrato upių skleidė savo šviesą toli į Vakarus ir Rytus. Egipto ir Mezopotamijos kultūrai sklisti geras sąlygas tada sudarė prekybai ir strateginiam tikslui nutiesti keliai. Vienas jų ėjo pagal Viduržemio jūrą (Via Maris) pro Karmelio kalną į Estraelon slėnį ir iš ten į Damaską. Antrasis, taip vadinamas Karaliaus kelias, ėjo per Sinajaus dykumą į Agabos įlanką ir iš ten taip pat į Damaską. Šie abu keliai kirtė ir nedidelę kanonitų žemę, kuri filistinams ją užėmus buvo pavadinta Palestina.

Po kanonitų į Palestiną atsikraustė dvi semitų giminės tautos: žydai ir arabai, kurių tėvų ir valstybinio gyvenimo kūrėjų yra laikomas Abraomas. Šios dvi tautos ir dabar gyvena Palestinoje. Jų praeitis nepaprastai turtinga dvasiniais ir kūrybiniais lobiais, bet kartu pilna skausmo bei kančių. Ir šiandieninė jų istorija vystosi kančių ir skausmo šviesoje. Nors čia gimė ir trys didžiosios monoteistinės religijos ir ši žemė laikoma šventa, tačiau niekur nevyko ir dabar nevyksta tiek kovų kaip čia. Tai tikras paradoksas!

Žydams ši žemė yra dvylikos patriarchų, krikščionims – dvylikos apaštalų, o mahometonams taip pat šventa, nes čia Dievas kalbėjęs per pranašus ir skelbęs, kad Alachas yra didžiausias ir vienintelis. Šios žemės šventumą liudija ir kiekvienos religijos simboliai: žydų – Raudų siena, krikščionių Kalvarijos kalnas ir musulmonų – Uolos mečetė. Be to,

čia gimė žydų karalius Dovydas ir mirė Rachaelė, kurios kapą žydai taip pat laiko šventa vieta. Tačiau krikščionims šalia Kalvarijos kalno neabejotinai pirmoji šventa vieta yra Betliejus, kuriame gimė Kristus.

Betliejus – nedidelis miestelis, esantis vos už 6 km nuo Jeruzalės. Išsidėstęs ant plikų, uolėtų Judėjos kalvų, pasipuošęs šviesiais smiltainio pastatais, kurie tarp saulės išdegintų kalvų šviečia lyg tirpstantis vaškas. Kai kurie jų dar stovi ant biblijinių laikų granito pamatų. Per šimtmečius savo veido nepakeitę, jie sukelia tikrą Kristaus laikų išpūdį. Betliejus gal yra vienintelis šio krašto miestas, kurį mažiausiai pa-

lietė istorinės audros. Čia praėjo ištisos bangos tautų: žydų, arabų, romėnų, ūrkų, kryžiuočių, saracenų ir kt.

Tačiau niekas Betliejaus taip neišgarsino, kaip Kristaus gimimas. Jau prieš 750 metų pr. Kr. pranašas Macah skelbė: "Tu, Betliejau Ephrata, anaipol nesi menkiausias tarp Judėjos miestų, nes iš tavęs išeis valdovas, kuris gąys mano tautą – Izraelį".

Ši pranašystė išsipildė, kai Cezaris Augustas įsakė visiems šio krašto gyventojams registruotis savo protėvių kilmės mieste.

(Bus daugiau)

Tauriam Lietuviai

A.† A.

KAZIMIERUI KIAUNEI

iškeliavus amžinybėn, žmoną EMILIJA, dukrą dr. VIRGINIJĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dr. Danielius ir Roma Degesiai
Marija ir Kurtas Kuhlmanai
Danutė ir Liutaveras Siemaškos
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Leokadija ir Juozas Žvyniai

A.† A.

VYTAUTUI MIKLIUI

mirus, jo skausmo prislėgtai žmonai, mielai jaunų dienų sporto draugei BRONEI ir jos šeimai gilia užuojautą reiškia

Kazimiera Laikūnienė
Jūratė ir Vitas Kokliai

A.† A.

KAZIMIERUI KIAUNEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia žmonai EMILIJAI, dukrai VIRGINIJAI ir visiems artimiesiems

Drauge liūdime,

Korp Neo-Lithuania
St Petersburgo padalinio
valdyba ir nariai

SPORTO ŽINIOS

Jau tapo tradicija metiniai LFK "Lituanicos" pokyliai kiekvieną vėlyvą rudėnį, kuomet užbaigiamas futbolo sezonas ir yra laiko šiek tiek atsipūsti ir pasilinksminėti. Šiomet toks pokylis įvyko lapkričio 16 d. Pasaulio Lietuvių Centro didžiojoje salėje, kurioje jie paskutiniu laiku rengiami kas metai. Reikia pažymėti, kad netoli šios salės yra klubo namų aikštė ir čia sezono metu maždaug kas antrą sekmadienį klubo vyrų komanda žaidžia pirmenybių rungtynes.

Šio pokylio metu buvo pažymėta ir klubo veiklos 46-ji sukaktis, pagerbti labiau klubui nusipelnę žmonės, pasivaišinta skania vakariene, pabendrauta ir, žinoma, smagiai pasišokta. Pokylio pradžioje svečius pasveikino programos vedėja Irena Žukauskienė, o prie jos žodžių ilgesniu sveikinimu prisidėjo klubo pirmininkas Albertas Glavinskas. Pasivaišinus Racine kepyklos paruoštais valgiais, pereita prie oficialiosios dalies. Joje visų pirma įvyko klubui nusipelnusių asmenų pagerbimas.

Pradžioje buvo pakviesti du klubo vyrų komandos nuolatiniai (nuo 1990 m.) žaidėjai, – Rolandas Urbonavičius ir Rolandas Siniukas kurie daug prisidėjo prie "Lituanicos" pergalių, ypatingai "Metropolitan" lygos aukščiausios diviziono čempionato laimėjimo. Apie jų veiklą plačiau papasakojo I.Žukauskienė, kuri vėliau apibūdino ir "Draugo" redakcijos darbuotojos Irenos Regienės nuopelnus klubui. Gražiu žymeniu ir gėlėmis apdovanoja ši spaudos darbuotoja savo žodyje akcentavo spaudos reikšmę. Kalbėtoja pažymėjo, jog rungtynių ir veiklos aprašymai spaudoje išlieka ilgiems laikams kaip istorinė medžiaga. Ji pasakė, kad klu-

Edvardas Šulaitis

be buvo ir yra asmenų, kurie nuolatos praneša apie klubo veiklą.

Gražią sveikinimo kalbą pasakė PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys, kuris pasidžiaugė futbolininkų ilgamete veikla, lietuvių vardo garsinimu kitatautčių tarpe. Pažymėta, kad i "Lituanicos" vyrų komandos rungtynes jis senais laikais atvažiuodavo net iš Indianos ir dar šiandien gerai atsimena tuometinį žymų futbolininką Henry Jeniga (dabar dar žaidžiantį veteranų komandoje) bei kitus. B. Nainys taip pat pabrėžė ir pokilyje pagerbtos I. Regienės darbą spaudoje, teigdamas, jog redaguodamas "Pasaulio lietuvio" žurnalą, dažnai pasinaudoja ir jos "Sporto apžvalgomis" iš "Draugo" dienraščio.

Po oficialios dalies pradėjo groti Roberto Raudžio vadovaujamas "Nemuno" orkestras, kuris kvietė dalyvius ištraukti šokių šukurin. Baigiantis pokyliui, buvo traukiami loterijos bilietai ir keturi žmonės laimėjo pinigines premijas. Didžiausios iš jų atiteko P. Urbonui (250 dol.) ir R. Blinstrubui (150 dol.).

Klubo vyrų komandos žaidėjai, kurių daugumą dabar sudaro neseniai iš Lietuvos atvykusieji, valdybos nutarimu, buvo apdovanoti piniginėmis dovanėlėmis, artėjančių šv. Kalėdų proga. Vakaro programos vedėja pranešė, kad šio pokylio proga gauta auka iš Algio ir Irenos Regių, kuriems nuoširdžiai padėkota.

LIETUVOS KREPŠININKAI ČIKAGOJE

Lapkričio 8 d. Čikagos apylinkėse savo jėgas iš-

mėgino Vytauto Didžiojo universiteto krepšininkai, kurie susitiko su Lewis universiteto komanda Rommeoville, IL. Po dviejų pralaimėjimų Indianos valstijoje, mūsų tautiečiai turėjo pasiduoti ir gerokai stipresnei Lewis universiteto komandai, kuri rungtynes laimėjo 72-51 (pirmasis kėlinys: 38-22. Vytauto Didžiojo universiteto komandai daugiausiai – po 13 taškų, pasiekė pradinio penketuko žaidėjai Pačesa ir Lukošius. Pirmasis pataikė 4 metimus iš 12 ir 4 baudas iš 5. Taip pat komandoje rungtyniavo Rinkevičius, Kairys, Scrokas, Tamoševičius, Šeštokas, Gražulis ir Kaubrys.

Kartu su universiteto komanda buvo atvykęs proktorius V.Kaminskas bei Kauno vicemerė V.Margevičienė. Krepšininkai per 10 dienų sužaidė 9 rungtynes, bet nė vieny nelaimėjo.

Čikagoje ir apylinkėse dar lankėsi ir Kauno "Atletas". Ši komanda amerikiečių spaudoje buvo pristatyta kaip Lietuvos rinktinė. Deja, iš 7 susitikimų kauniečiai laimėjo tik vieną: žaidžiant su silpnoka Knox kolegija, Galesburg, IL.

Kiek geriau sekėsi Čikagoje ir Vidurio Vakarų rajone viešėjusioms Lietuvos moterims. Šią komandą sudarė Kauno "Laisvės" klubo krepšininkės, kurios Lietuvos pirmenybėse užima pirmąją vietą. Jos irgi pirmąsias savo rungtynes žaidė prieš Northwestern-un-tą Evanston, IL. Dar pavargusios po kelionės, mūsiškės turėjo nusileisti amerikietėms "vyriskų" rezultatu 108-79 (58-45). Tačiau po to jos įveikė gana pajėgias komandas turinčius Notre Dame, IN ir Illinois universitetus.

E. Šulaitis

A.†A. ADOLFAS BUTKUS

mirė gruodžio 7 dieną, sulaukęs 90 metų. Mirtis atėjo Mission Viejo, California, kur išgyveno beveik 24 metus. Atvažiavo į Čikagą 1949 metais.

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, gyveno Kaune.

Laidotuvės įvyko antradienį, gruodžio 10 dieną Šv. Kilian bažnyčioje. Palaidotas EL Toro, California kapinėse.

Nuliūdę liko žmona NINA, dukra RITA, brolis HENRIKAS, žentas JURGIS JUŠKAITIS, anūkai GREGIS, ANDREA ir ANDRIUS.

ALTSajungos St. Petersburgo
skyriaus nariui

A.†A. KAZIMIERUI KIAUNEI

mirus, žmoną EMILIJĄ, dukra Dr. VIRGINIJĄ ir kitus artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

*ALT Sajungos St.Petersburgo
skyriaus valdyba ir nariai*

Tauriam Lietuvui

A.†A. KAZIMIERUI KIAUNEI

iškeliavus Amžinybėn, žmoną EMILIJĄ, dukrą Dr. VIRGINIJĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

*Dr. Danielius ir Roma Degesiai
Marija ir Kurtas Kuhlmanai
Danutė ir Liutaveras Siemaškos
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Leokadija ir Juozas Žvyniai*

L.K. Veteranų S-gos Cleveland'o skyriaus nariui ir veikusio skyriaus vyrų choro dalyviui

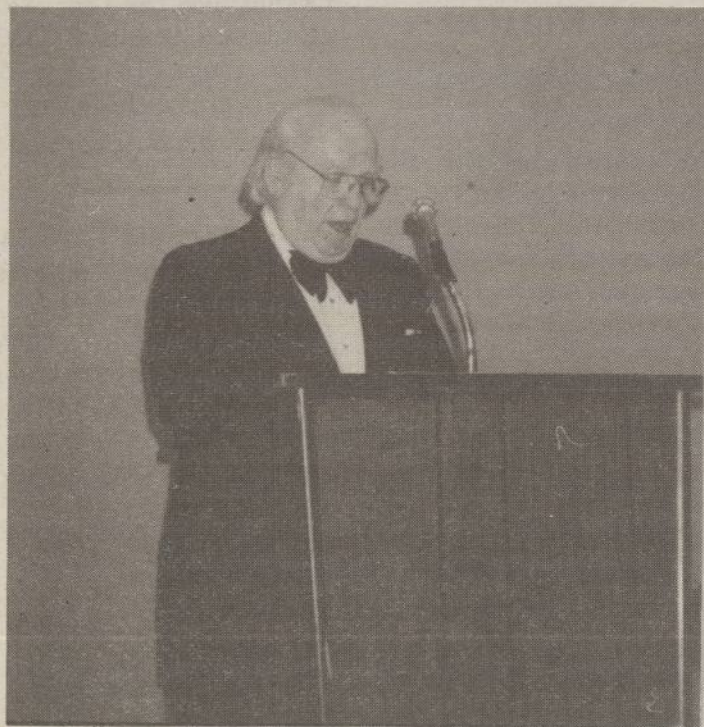
A.†A. ALBINUI KARSOKUI

mirus, liūdesyje pasilikusiems: žmonai GENOVAITEI KARSOKIENEI, sūnums, ALGIUI ir KĘSTUČIUI, dukrai RITAI, giminėms Lietuvoje, bičiuliams ir artimiesiems, gilią užuojautą reiškia, skyriaus valdyba, bičiuliai ir choro nariai.

M.G. Aukštuoliai	A.M. Liutkai
V. Bačiulis	J.E. Malskiai
H. Belzinskas	V. Miškinis
S.J. Butrimai	V. Motiejūnas
W.K. Butrimai	J.E. Nainienė
O. Banionienė	J. Naujokaitis
V.N. Čečiai	V. Nykštėnas
J. Citulis	S. Pabrinkis
Z. Dučmanas	V. Petkus
K. Gaižutis	P.A. Petraičiai
H.I. Johansonai	K.J. Petraičiai
A.A. Jonaičiai	P.G. Pečiulaičiai
Mrs. Jeger	V. Sakas
J.A. Kazėnai	J. Skavičius
A. Kavaliūnas	B.B. Tokarnik
S. Knistautienė	J. Verbyla
	A. Zylė



E.Šulaičio nuotraukoje (iš kairės): komandos kapitonas R.Urbonavičius, treneris J.Žukauskas, žaidėjas R.Siniakovas ir valdybos narys G.Bielskus



V. Žukauskas kalba Lietuvių dienoje.
V. Bacevičiaus nuotr.

LINKSMA LIETUVIŲ DIENA

Ieškojau "jumoro" lietuvių enciklopedijoje ir žodynuose, bet neradau, tik radau "humorą". Nors 1932 metais Vokietijoje, Heidelbergo mieste išleistame "Lietuvių kalbos rašybos žodyne", kurį sudarė trys vokiečių kilmės kalbininkai, "jumoras" esąs tinkamas, o "humoras" tinkamas tarptautinių žodžių žodynui. Taigi keliautume į "Javų" salų sostinę "Jonolulu". Bet kaip bus su žodžiais "himnas" arba su "humanitariniais mokslais"?

Trumpai aptariau humoro istoriją literatūroje nuo Donelaičio "Metuose" ironiškai aprašytų ponų išdaigų, vėliau paminėjau nepriklausomos Lietuvos feljetonistą Pivošą, "Klumpės" humoristinį žurnalą, radijo "Pupų dėdės" juokingas išdaigas, poetą Antaną Gustaitį ir nuostabų Pulgį Andriųšį, kuris politinius pabėgėlius, pavadintus "Displaced Persons" arba DP, "perkrikštijo" "Dievo Paukšteliais". Papasakojusi autentišką anekdotą apie Winston L.S. Churchill, prajuokinusi publiką, pakviečiau Virginiją Bruožytę – Muliolienę ir jos akompaniatorių M. Borowitz atlikti muzikinę programos dalį.

Tai buvo nepaprasto estetinio pasigėrėjimo valandėlė. Populiari solistė Virginija – Australijos lietuvių dovana Cleveland visuomenei, su subtilia akompaniatoriaus palyda savo pasirodymui parinko įvairaus žanro dainas: nuo lietuviškų, sentimentalių dainelių iki operos arijos ir ispanų liaudies dainos. Šalia puikiai išlavinto balso ir malonaus tembro, ji pasižymi dideliu vaidybiniu talentu, tai ir nesuprantantiems ispanų kalbos jos judesiai ir veido išraiška puikiai išsakė dukrelės skundą brangiai motinėlei. Keturių lietuvių kompozitorių dainos buvo pajvairintos M. Ravel ir G. Puccini kompozicijomis. Kiekvieną dainą lydėjo grakštūs solistės judesiai, santūrus, bet išraiškingi rankų mostai ir sentimentalumu spinduliuojančios akys. Jai baigus dairuoti, ilgai tęsėsi karšti plojimai. Po to sekė trumpa pertrauka, kurios metu klausytojai dalinosi

Aurelija M. Balašaitienė

maloniais išpūdziais.

Po pertraukos dr. V. Stankus vėl pakvietė mane supažindinti klausytojus su humoristu Vitaliu Žukausku. Pastebėjusi, kad programoje jo biografija prasideda tik nuo 1942 metų, nemačiau reikalo skelbti, kada jis gimė, bet paminėjau, kad jis, gimęs ir augęs okupuotame Vilniuje, baigęs lietuvišką Vilniaus Kultūros pradžios mokyklą, vienerius metus mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje. Gavęs leidimą su šeima išvykti į nepriklausomą Lietuvą, įstojo į Kauno kunigų seminariją. Ją baigęs su brandos atestatu, jis pradėjo studijuoti filosofiją VD Universitete ir įstojo į Kauno Dramos Studiją. Vietoj kunigystės pasukęs teatro keliu, netrukus, šalia režisūros ir vaidybos, tapęs juokdariu. Mano pakviestas, jis lengvais, greitais žingsniais prisiartinio prie podiumo. Judrus, pasipuošęs elegantišku juodu kostiumu su akinančio baltumo marškiniais ir juoda varliuke, Vitalis Žukauskas visų pirma pasveikino Garbės Konsulę Ingridą Bublienę ir pasididžiavo buvęs jos "pavaldiniu" Kultūros Taryboje. Po to davė puikią reklamą "Hotel Aurelia" viešbučiui, kuriame jis turėjęs laimę apsistoti, nurodė adresą, telefono numerį ir pasidžiaugė kad viešbutis nebrangus ir turi visus patogumus. Grįžęs prie savo biografijos, jis su pasididžiavimu prisipažino, kad dabartinis Lietuvos kardinolas V. Sladkevičius buvo jo mokslo draugas. Nuvykęs į Romą dalyvauti kardinolo iššventinimo iškilmėse, Žukauskas turėjo progą su juo susitikti. "Gaila, kad netapau kunigu", – jam sakęs kardinolas. – "Dabar būtumei kardinolu, o tapau komediantu"... Toliau sekė giliu humoru ir protarpiais ironija persunktas monologas, kuriame jis ne tik pajuokė dabartinį lietuvių gyvenimą abipus Atlanto, bet pasiėmė ir iš paties savęs. Štai, kalbėdamas apie priklausomumą partijoms, jis pasiūlė publikai atpažinti jo partiją. Pasisukęs

viso kūno profiliu jis sušuko: "Aš – frontininkas!". Su beveik gaudžiu sarkazmu jis palietė gimtosios kalbos žaiojimą Tėvynėje, skaitydamas "lietuviškus" tekstus, kuriuose tarptautinių ir angliškų žodžių perteklius skambėjo beveik nesuprantamai, bet labai juokingai. Paminėjęs savo viešnagę Floridoje, į kurią poilsiui persikelia pensininkai, jis apgailestavo, kad, su draugais nugėrus taurelę, reikia skubėti į laidotuves tiek ryte, tiek dienos metu, tiek vakare. Tai tiek malonaus poilsio! Imitavo jis dainuojančius girtuoklėlius, kas kelias minutes keisdamas dainą. Analizuodamas gyvenimą šeimoje, Žukauskas tvirtino, kad moterys vartoja tik liepiamąją nuosaką: "išnešk šiukšles, uždaryk duris, nusišluostyk kojas, nukask sniegą"... Pajuokė jis ir pirmose eilėse paprastai sėdinčius jubilatus, kurių nuopelnų sąrašas ne viskas paminėta...

Humoristui baigus didelį juoką sukėlusį monologą, vakaronės organizatoriai programos dalyvius pakvietė į priekį. Ada Stungienė Virginijai Bruožytei-Muliolienei įteikė puokštę gėlių, o dr. Viktoras Sankus Vitaliui Žukauskui ir Aurelijai Balašaitienei prie krūtininių prisegė gyvų gėlių korsažus, bandydamas jų neįdurti ilgomis, smailiomis sagutėmis. Į foto sesiją, šalia programos atlikėjų, buvo pakviesta LB apylinkės valdyba ir vakaronės talkininkai. Tai buvo tikra estetinio pasigėrėjimo ir juoko šventė, tarp subtilios dainos iki ašaros iššaukusio humoro.

Džiugu, kad kultūros renginiai pradeda keisti savo pobūdį, pagaliau išsilaisvindami iš įprasto gaudulio ir dirbtino patoso. Tad ir jauniesiems karta vėl pradės lankyti mūsų visuomenės renginius. Padėka tenka Cleveland LB apylinkės valdybai ir talkininkams.



Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubas

vardu sveikiname "DIRVOS" darbuotojus, Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo narius ir visus Clevelando lietuvius su Kalėdų šventėmis, linkėdami daug džiaugsmo, geros nuotaikos bei gausių sveikatos ir laimės dovanų Naujuose Metuose

Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo valdyba:

Jonas Balbatas, Stepas Butrimas, Nora Čečienė,
Jonas Kazlauskas, Stasė Mačienė,
Jurgis Malskis, Vytautas Staškus

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psychologas
Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:



LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

DIRVA

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
P.O. Box 19387, 767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119-0387

Gruodžio 24 d. "TAUPA" bus atidaryta nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.
Gruodžio 25 d. "TAUPA" bus uždaryta.
Gruodžio 26 d. "TAUPA" bus uždaryta.
Gruodžio 31 d. "TAUPA" bus atidaryta nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.
1997 m. sausio 1 d. "TAUPA" bus uždaryta.

PADĖKA

Noriu išreikšti gilią širdies džiaugsmo padėką už man surengtą 80-jo gimtadienio minėjimą: Gerb. kun. G. Kijauskui S.J., v.s. N. Kersnauskaitei, Lietuvos Respublikos Garbės konsulei – vyr. skautei I. Bublionei ir jos vadovaujamai vyr. skaučių "Židinio" dr-vei. Programai vadovavusiai s. A. Miškinienei, visai Cleveland skautijai ir organizacijų sveikintojams. Lietuvos skautų sąjungos vadovybei, s. A. Balašaitienei už "Odę broliui Vladui". Dirvos red. dr. J. Jasaičiui už eilėraščių "Don Kichotams". Už atvykimą v.s. S. Ilgūnui iš Rochester, N.Y., v.s. A. Dundzilai iš Washington D.C. Už gausybę sveikinimų ir už dovanas. "Tėvynės garsų" radijo programos vedėjai p. A. Stempužienei.

Palieku su skautu obalsiu: Dievui, Tėvynei ir Artimui! Budžiu!

Jūsų v.s. Vladas Bacevičius

Gruodžio 5 d. 1996 m. Cleveland, OH.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service



481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga



sveikina visus Clevelando ir apylinkių, lietuvių

**KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR NAUJOJŲ METŲ**

*proga, linkėdami tyro kalėdinio džiaugsmo
ir laimės ateinančiais metais*

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Telefonas:
531-7770

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

"DIRVA" – \$35.00 METAMS

"Dirvos" savaitraščio kaina nesikeitė nuo 1991 metų. Tačiau per tą laiką labai išaugo leidybos ir persiuntimo išlaidos. "Vilties" draugijos suvažiavimas, įvykęs rugsėjo 1 d. Čikagoje, pasiūlė pakelti prenumeratos kainą. Draugijos valdyba, apsvačiusi savaitraščio leidimo išlaidas, nustatė, kad nuo 1997 m. sausio 1 d. metinė prenumerata kainuos 35 dolerius, pusei metų – 20 dol., pirma klase metams – 58 dol., oro paštu į užsienį – 110 dolerių. Vieno atskiro numerio kaina – 70 centų.

Nauji prenumeratoriai per šių metų gruodžio mėnesį dar gali pasinaudoti nuolaida, kuri taikoma Spaudos vajeaus proga. Jų metinė prenumerata kainuos tik \$20.

"DIRVAI" AUKOJO:

R.Petrulis, Fort Laud., FL.. \$100
Cleveland Lietuvių pensininkų klubas, OH\$75
E. ir V.Klimai, Lynd., OH .. \$60
G.Gudauskienė, Los An., CA \$25
J.Gelazius, Hich. Hills \$20
S.Mackevičius, Omaha, NB \$20
I.Oksas, Los Angeles, CA .. \$20
A.Pacevičius, Tor, Ont. Can. \$20
A.Adamonis, Ostervil., MA \$20
J.Jurkus, Etob., Ont., Can. \$20
S.Smaižys, St.Petersb, FL .. \$20
J.Gilvydis, Franklin, MI \$20
K.Biskis, Downers Gr., IL \$20

J.Veblaitis, Union, NJ \$20
J.A.Misiūnai, Pom.B.FL ... \$20
Gutauskienė, Burl., Ont, Can \$15
J.Venckus, Coventry, RI, ... \$10
A.Vaitiekaitis, Canton, MI \$10
R.Kulbis, Saugus, MA \$10
F.Izbickas, Westwood, MA \$10
J.Rumbutis, Wickliffe, OH \$10
A.Kazilis, Etob, Ont., Can. \$10
V.Kazlauskas, Waterb., CT \$10
A.Vasis, Parma, OH \$5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

"Transpak" praneša, kad nuo gruodžio 1 d. dirbs naujoje vietoje:

TRANSLITH, INC. DBA
TRANSPAK, 4545 West
63rd Street, Chicago, IL,
60629. Telefonas: (773) 838-1050, faksas: (773) 838-1055

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, restorano lankytojams, o taip pat visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams, geriausius Šv. Kalėdų sveikinimus ir 1997 metų linkėjimus siunčia

REINECKER'S BAKERY



RICHARD ir MAGDALENA REINECKER, savininkai
PARTY'S CENTER AND CATERING

8575 Free Way Drive Macedonia, Ohio 44056 Tel. 467-2221



RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1996

Skrydžiai | Vilnų dar vis geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas

Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES



NORMLS

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser



17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530



ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 **481-6677**

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį *parapijoje* --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000